

UNIVERSITAS TYRNAVENSIS

Časopis Trnavskej univerzity v Trnave

XV/2026/2

Čestný doktor Trnavskej univerzity
prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD.

Číslo reg. na MK SR:

EV 4665/12

ISSN 1338-9025

Vydáva Trnavská univerzita v Trnave

Hornopotočná 23

918 43 Trnava

IČO 31 825 249

č. tel.: 033/5939111

<https://www.truni.sk/>

e-mail časopisu: casopis.TU@truni.sk

Predseda redakčnej rady:

prof. PhDr. Zuzana Lopatková, PhD.

Výkonná redaktorka:

PhDr. Henrieta Žažová, PhD.

Členovia redakčnej rady:

Mgr. Viktória Durdiaková

Mgr. Patrícia Hockicková

Katarína Hollošiová

prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD.

doc. Mgr. Katarína Ihringová, PhD.

PhDr. Oľga Kabátová, PhD., MPH, univ. doc.

Bc. Samuel Kráľ

Mgr. Barbora Likavská

doc. PhDr. Gabriela Magalová, PhD.

PhDr. Zuzana Martinkovičová

Mgr. Andrea Mičudová

ThLic. Mgr. Michaela Moravčíková, Th.D.

Mgr. Anna Skupinová

Martina Šulová

Katarína Mária Valuchová

doc. Jozef Žuffa, PhD.

Spolupracovníci:

prof. PhDr. Ivica Gulášová, PhD., MHA

Jazykový redaktor:

PhDr. Pavol Kršák

Grafická úprava:

Jana Janíková

Vydalo:Typi Universitatis Tyrnaviensis, vydavateľstvo TU,
spoločné pracovisko Trnavskej univerzity
a VEDY, vydavateľstva SAV**Periodicita vydávania:**

štvrtročník

Dátum vydania periodickej tlače:

máj 2026, ročník pätnásty

Foto na obálke: Čestný doktor Trnavskej univerzity prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD. Foto: Barbora Likavská.**Pozn.** v príspevkoch sú mená obvykle uvádzané bez akademických titulov.

Redakcia si vyhradzuje právo na skrátenie, formálnu a jazykovú úpravu textov.

Editoriál

Univerzita – pulzujúce spoločenstvo 3

Na pulze univerzityS veľvyslancom Jordánskeho hášimovského kráľovstva
o možnostiach prehlbovania medzinárodnej spolupráce 4

Týždeň slovenských knižníc v univerzitnej knižnici 4

V Trnave vzniklo Spoločné centrum excelentnosti pre základný
a aplikovaný výskum v oblasti environmentálnych vied 4Sport Day TRUNI: Deň plný pohybu, tímového ducha
a nezabudnuteľných zážitkov 5

Trnavská univerzita privítala rektora St Aloysius College v Indii 5

V službe univerzite a vede 6

Ponuka spoločných výberových predmetov na TU a UCM 6

Jeden rok aliancie KreativEU: viac než len projekt, je to naša
nová európska rodina 7**Čo nás teší**Noví profesori Trnavskej univerzity Mária Dédová
a Anton Vydra 8Erasmus+ BIP Nature, Culture, Landscape: 3. ročník
v Trnave spojil partnerov z Talianska, Čiech, Rumunska
a Portugalska 9Kvalita potvrdená študentmi: oceňujú úroveň výučby
aj podporu počas štúdia 10Trnavská univerzita rozvíja walking semináre v humanitných
vedách 11**Čas na interview**Univerzita v pohybe: modernizácia, investície a perspektívy
výskumu 12

Chemická olympiáda: tradícia, ktorá vychováva talenty 15

Profil osobností

Profesor MUDr. Bohumil Chmelík – lekár a humanista 17

Laureáti Ceny Martina Palkoviča 18

Zo života fakúlt

Novinky z fakulty filozofickej 20

Novinky z fakulty pedagogickej 22

Novinky z fakulty zdravotníctva a sociálnej práce 24

Novinky z fakulty teologickej 26

Novinky z fakulty právnickej 28

Študentská panoráma

Vyhodnotenie študentskej súťaže Fejtón 2026 30

Odkiaľ sme a kam kráčame... 32

Editoriál

Univerzita – pulzujúce spoločenstvo

Vážené kolegyně a kolegovia, milé študentky a študenti, priatelia Trnavskej univerzity,

druhé tohtoročné číslo nášho univerzitného časopisu vychádza v období, ktoré je pre našu alma mater časom zmien, stretnutí i nových začiatkov. Univerzita nie je statickým priestorom, ale živou komunitou, ktorá sa formuje v konkrétnych udalostiach a rozhodnutiach. Jednou z významných zmien bola výmena na poste prorektora. Ďakujem pani profesorke Eve Mydlíkovej za jej doterajšiu prácu a službu našej univerzite. Zároveň jej prajem skóre uzdravenie a návrat k plnej sile. Funkciu prorektorky pre rozvoj a marketing preberala pani doktorka Kristína Grendová, ktorej želám veľa múdrosti, tvorivosti a odvahy pri naplňaní vízií, ktoré nás čakajú.

Uplynulé obdobie bolo bohaté na vzácné stretnutia. Na pôde univerzity sme privítali francúzskeho i jordánskeho veľvyslanca. Takéto návštevy nie sú iba diplomatickým gestom, ale potvrdzujú, že univerzita je prirodzeným miestom dialógu medzi kultúrami, národmi a intelektuálnymi tradíciami. Otvárajú priestor pre spoluprácu, ktorá presahuje hranice krajiny a obohacuje naše akademické prostredie.

Zároveň vstupujeme do dôležitej fázy – spracovania nového štvorročného dlhodobého zámeru rozvoja univerzity. Ide o proces, ktorý si vyžaduje odbornú analýzu, ako i schopnosť počúvať a spájať rôzne perspektívy. Chceme, aby tento zámer nebol iba dokumentom, ale skutočným rámcom pre smerovanie univerzity v nasledujúcich rokoch.

V tomto období uzatvárame viaceré konzorciálne aktivity, ktoré mali investičný aj integračný charakter. Ich ukončenie neznamena koniec spolupráce, ale skôr prechod do novej etapy, v ktorej bude potrebné zhodnotiť dosiahnuté výsledky a premeniť ich na stabilný základ ďalšieho rozvoja.

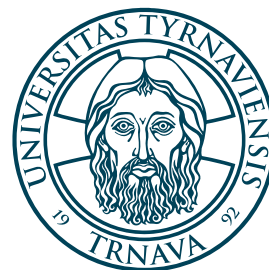
Osobitne si cením podnety, ktoré zazneli počas stretnutí „Káva s rektorom“. Dialóg so študentmi považujem za nevyhnutnú súčasť vedenia univerzity. Práve v týchto rozhovoroch sa často ukazuje, čo univerzita skutočne potrebuje – nie v abstraktných formuláciách, ale v konkrétnej skúsenosti jej študentov, pedagógov a zamestnancov.

Dôležitým momentom bolo aj schválenie rozpočtu akademickým senátom a následne správnu radou. Ide o základný rámec, ktorý umožňuje stabilné fungovanie univerzity a zároveň vytvára priestor pre jej ďalší rozvoj. S tým úzko súvisí aj dôraz na vnútornú kultúru inštitúcie. Formačné školenie pre vedenie univerzity, ktoré viedla pani doktorka Janka Debrecéniová, otvorilo tému rodovej rovnosti v odmeňovaní. Aj tieto otázky patria k zodpovednému riadeniu – nie ako formálna požiadavka, ale ako súčasť spravodlivého a transparentného prostredia.

Všetky tieto udalosti ukazujú, že univerzita sa rozvíja nielen prostredníctvom projektov a dokumentov, ale predovšetkým prostredníctvom ľudí, vzťahov a rozhodnutí, ktoré robíme každý deň. Je to proces, ktorý si vyžaduje dôveru, spoluprácu a schopnosť vidieť za jednotlivými krokmi širší zmysel.

Prajem Vám, aby aj toto číslo nášho časopisu bolo podnetom k zamysleniu, dialógu a spoločnému hľadaniu ciest, ako ďalej rozvíjať našu univerzitu.

prof. ThLic. Miloš Lichner, D.Th.
rektor Trnavskej univerzity v Trnave

S veľvyslancom Jordánskeho hášimovského kráľovstva o možnostiach prehlbovania medzinárodnej spolupráce

Inkluzívne univerzitné vzdelávanie a jeho medzinárodný kontext, podpora dialógu a tolerance medzi národmi a náboženstvami, význam kultúrnej diplomacie a potreba snahy o spoločné dobro či všeobecný rozvoj. To boli hlavné témy stretnutia, ktoré sa uskutočnilo 12. marca 2026 na pôde Rektorátu Trnavskej univerzity v Trnave.

Hostiteľom stretnutia bol rektor univerzity, Jeho Magnificencia profesor Miloš Lichner. Za diskusným stolom privítal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Jordánskeho

hášimovského kráľovstva pre viaceré krajiny strednej Európy so sídlom vo Viedni, Jeho Excelenciu Mohammeda Hindawiho a zakladateľa a riaditeľa

Inštitútu NAPS – Naše aktivity pre Slovensko, Petra Soleja.

Spoločný rozhovor, ktorý prebiehal v duchu úprímného dialógu a v priateľskej atmosfére, priniesol viaceré možnosti medzinárodnej spolupráce s prepojením oblastí vzdelávania, diplomacie a tretieho sektora. M. Hindawi ocenil možnosť prvýkrát od začiatku svojej misie navštíviť mesto Trnava a Trnavskú univerzitu, ktorá svoju misiu v oblasti vzdelávania začala už takmer pred 400 rokmi.

PR

Foto: Barbora Likavská

Týždeň slovenských knižníc v univerzitnej knižnici

Prvý marcový týždeň v univerzitnej knižnici mal artové zafarbenie. Počas celého týždňa rezonovala krása, kreativita i tvorivosť. 3. marca sme na kolokviu pod názvom Krása okolo nás hovorili o potrebe zintenzívniť pocit vnímania prostredia okolo nás. O tejto potrebe nás presvedčili odborníci z oblasti urbanizmu, architektúry, umenia a dizajnu Ivan Gojdič, Michal

Bogár, Adrián Kobetič a Mária Beňáková Rišková.

IV. ročník cyklu Žena v priebehu vekov sa niesol v znamení módy. Móda nie je len prostriedok každodennej nevyhnutnosti. Je to zároveň aj univerzálny jazyk komunikácie. Do oblečenia projektujeme svoju príslušnosť, ekonomický a sociálny status. Bolo to tak od nepamäti, presvedčajú

nás o tom archeologické vykopávky i historické fondy. Módne reflexie od 16. storočia po súčasnosť predstavili Terézia Tomašovičová, Taťána Součková, Simona Jurčová, Lucia Duchoňová, Ľubomíra Dóšová. Nechýbala ani ukážka uhorského odevu zo 16. a 17. storočia.

Prvky gamifikácie v spojení s charitou a témou dobrovoľníctva priniesol ekoworkshop Od nektáru k sviečke s lektormi Silviou Hluškovou a Petrom Girašekom. Okrem prednášky a ukážky výroby sviečok z včelieho vosku sme sa dozvedeli aj o užitočných aktivitách Centra pomoci pre rodinu.

Na podujatiach okrem univerzitnej knižnice participovali dlhoroční partneri Ústav dejín Trnavskej univerzity, Spolok slovenských knihovníkov a knižníc Trnavského kraja, Tyrnavia – Spolok trnavských historikov Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV. Všetky podujatia priniesli pozitívnu spätnú väzbu a používateľov zaujali svojim obsahom i formou.

Zuzana Martinkovičová

Organizátorky a rečníčky kolokvia o móde (zľava): Ľubomíra Dóšová, Lucia Duchoňová, Simona Jurčová, Henrieta Žažová, Taťána Součková, Terézia Tomašovičová a Zuzana Martinkovičová. Foto: Stanislav Šišulák.

4

V Trnave vzniklo Spoločné centrum excelentnosti pre základný a aplikovaný výskum v oblasti environmentálnych vied

Rektori Univerzity sv. Cyrila a Metoda a Trnavskej univerzity spolu s dekanami Fakulty prírodných vied UCM a Pedagogickej fakulty TU, 18. marca 2026 slávnostne podpísali dokumenty k zriadeniu Spoločného centra

excelentnosti pre základný a aplikovaný výskum v oblasti environmentálnych vied.

Spoločné centrum vzniká ako súčasť konzorcia oboch trnavských univerzít, ktoré sa zapojili do projektu

Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR na podporu pri strategickom rozvoji infraštruktúry vysokých škôl. Centrum nadväzuje na doterajšiu spoluprácu oboch pracovísk v oblasti environmentálnych

vied a poskytne platformu na ich systematické prepojenie, zdieľanie know-how, infraštruktúry a dát. „Moderný výskum environmentálnych procesov si vyžaduje špecializované laboratóriá, monitorovacie systémy, výpočtové prostredie a dátové platformy. Koncentrovaná infraštruktúra zvýši efektivitu, dostupnosť a kvalitu vedeckých výstupov. Kľúčové environmentálne problémy si vyžadujú nielen teoretické poznanie, ale aj prenos výsledkov do praxe. Centrum poskytne most medzi vedou, inováciami a implementáciou,“ uviedla rektorka UCM Katarína Slobodová Nováková.

Rektori oboch univerzít zároveň podpísali Štatút spoločného centra podpory študentov, ktoré je súčasťou konzorcia trnavských univerzít a Smernicu o realizácii interinštitucionálnej mobility. „Spoločné centrum podpory študentov bude mať za cieľ poskytovať podporu študen-

Dekanka Fakulty prírodných vied UCM Iveta Dirgová Luptáková, rektorka UCM Katarína Slobodová Nováková, rektor TU Miloš Lichner a dekanke PdF TU Viera Peterková pri podpise dokumentov na pôde TU. Foto: Barbora Likavská.

tom najmä v oblasti špecifických potrieb študentov, kariérneho poradenstva, psychologického poradenstva a duchovnej podpory. Činnosť bude realizovaná prostredníctvom štyroch špecializovaných pracovísk: Pracovisko podpory študentov so

špecifickými potrebami, Pracovisko kariérneho poradenstva, Pracovisko psychologického poradenstva, Pracovisko duchovnej podpory,“ doplnil rektor TU Miloš Lichner.

PR

Sport Day TRUNI: Deň plný pohybu, tímového ducha a nezabudnutelných zážitkov

Študenti si 24. marca mohli zmerať sily v rôznych športových disciplínach ako futsal, volejbal, florbal či šach. Podujatie potvrdilo, že univerzitný život nie je len o štúdiu, ale aj o pohybe, spolupráci a športovom duchu. Atmosféra počas celého dňa bola veľmi pozitívna a spätná väzba od účastníkov ukázala, že športový

deň naplnil očakávania a priniesol množstvo príjemných zážitkov.

Veľké poďakovanie patrí prorektorám Dane Masarykovej a Kristíne Grendovej za iniciatívu, podporu a spoluprácu pri organizácii. Vďaka patrí všetkým vedúcim jednotlivých športových klubov, ako aj pomocníkom, ktorí sa podieľali na príprave

a hladkom priebehu celého podujatia.

Som rád, že sa podarilo vytvoriť priestor, kde si študenti mohli nielen zašportovať, ale aj užiť spoločné chvíle a odniesť si pozitívne zážitky.

Filip Kocák

Víťazi vo futsale:

1. FZV
2. Právnická Truni
3. OHP

Víťazi vo florbale:

1. Snickers
2. Miništranti
3. Leňochodi

Víťazi vo volejbale:

1. Homošlerky
2. 7 trpaslíkov
3. Vektor

Víťazi v šachu:

1. Tomáš Pobuda
2. Sebastian Ternóczy
3. Kristián Daniel

Trnavská univerzita privítala rektora St Aloysius College v Indii

Na pôde Trnavskej univerzity v Trnave privítal 13. apríla 2026 rektor Miloš Lichner rektora St Aloysius College v Mangalure v juhozápadnej Indii Dr. Praveena Martisa.

Počas stretnutia predstavitelia oboch univerzít diskutovali o možnostiach vzájomnej spolupráce, ako aj o systéme štúdia a administratívnom fungovaní oboch akademických inštitúcií. Diskusia sa zamerala najmä na spoločné oblasti pedagogiky, prírodných

vied, práva, zdravotníctva a sociálnej práce, ktoré sú súčasťou študijných programov oboch univerzít.

Rokovania pokračovali aj so zástupcami jednotlivých fakúlt Trnavskej univerzity, s cieľom konkretizovať formy budúcej spolupráce v oblasti vzdelávania, výskumu a akademickej mobility.

PR

Foto: Barbora Likavská

V službe univerzity a vede

Podvečer 15. apríla sme venovali spomienke na jednu z najdôležitejších osobností, významne ovplyvňujúcich nielen dejiny Trnavskej uni-

verzity. V rámci cyklu Pocta čestným doktorom blízki príbuzní a spolupracovníci priniesli svieži pohľad na osobnosť Petra Blaha, dekana Práv-

Hostia a moderátori: Tomáš Gábriš, Petra Príbelská, Martina Gajdošová, Vojtech Vladár a Miriam Laclavíková. Foto: Viktória Durdiaková.

nickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, dekana a prodekana Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, dvojnásobného rektora a čestného doktora Trnavskej univerzity v Trnave. Profesor Peter Blaho zanechal výraznú stopu nielen v oblasti európskej právnej romanistiky, ale aj v štruktúre a pôsobení TU. Stál pri zrode trnavskej právnickej fakulty a vo svojom intelektuálnom dedičstve má okrem odbornej publicistiky aj také počiny ako založenie Ústavu dejín Trnavskej univerzity, Slovenského historického ústavu v Ríme pri TU, vydavateľstva Typi Universitatis Tyrnaviensis. V prípade Petra Blahu určite nesmieme zabudnúť na jeho šarm, charizmu, ale aj zmysel pre humor. Hostiami diskusie boli jeho dcéra Petra Príbelská a bývalí spolupracovníci Martina Gajdošová a Vojtech Vladár. Rozprávanie z hľadiska doplnili manželka Eva a syn Roman. Moderátormi diskusie boli Miriam Laclavíková a Tomáš Gábriš.

Zuzana Martinkovičová

Ponuka spoločných výberových predmetov na TU a UCM

Trnavská univerzita v Trnave v spolupráci s Univerzitou sv. Cyrila a Metoda v Trnave prináša študentom jedinečnú možnosť rozšíriť svoje vzdelávanie nad rámec vlastnej fakulty. Vďaka vzájomnej dohode medzi oboma univerzitami možno počas štúdia využiť ponuku výberových predmetov partnerskej inštitúcie a získať tak nové poznatky, skúsenosti a akademické kontakty. Všetky absolvované predmety sa automaticky započítajú do štúdia, takže študenti získajú väčšiu možnosť profilovať sa podľa vlastných záujmov.

Študenti si môžu vybrať prostredníctvom AIS z ponuky atraktívnych výberových predmetov naprieč rôznymi fakultami oboch univerzít. Predmety sú dostupné pre študentov ktoréhokoľvek ročníka a umožňujú objavovať nové vedné oblasti či dopĺňať si odborné kompetencie. Garantkami aktivity sú za TU prorektorka pre vonkajšie vzťahy a spoluprácu Dana Masaryková a za UCM prorektorka pre medzinárodné vzťahy Andrea Čajková.

Pre študentov TU je v rámci konzorcia pripravená ponuka predmetov na UCM: Buddy študent I., Buddy študent II., Dobrovoľníctvo I., Dobrovoľníctvo II., Praktický kurz slovenského jazyka I., Praktický kurz slovenského jazyka II., Textológia a redaktorská práca I. – II., Vysokoškolská pedagogika teória a edukačná prax, Rozhlasová

tvorba I. – IV., Televízna tvorba I. – IV., MS office v praxi, Základy štatistiky, Manažment inteligentných miest, Projektový manažment regionálneho rozvoja, Manažment a manažérske kompetencie (denné/externé), Manažment rizík (denné/externé).

PR

Foto: Barbora Likavská

Jeden rok aliancie KreativEU: viac než len projekt, je to naša nová európska rodina

Keď sa povie „aliancia európskych univerzít“, mnohí si predstavia stohy dokumentov a formálne podpisy. KreativEU je však iná. Je o ľuďoch, ktorí veria, že naše slovenské tradície a história majú v Európe rovnocenné miesto a že moderné technológie nám ich môžu pomôcť uchovať. Predstavte si, že vaše pracovisko v Trnave má odrazu dvere otvorené do ďalších desiatich miest Európy – od slnečného Portugalska až po zasnežené Švédsko.

Aliancia KreativEU spája jedenásť európskych univerzít s cieľom vytvoriť postupne jednu prepojenú akademickú inštitúciu. Do centra vzdelávania a výskumu stavia kultúrne dedičstvo, kreativitu a ich prepojenie s technológiami či ekológiou. Projekt rozvíja koncept „ekokultúrnej identity“, podporuje spoločné študijné programy, výskumné tímy a využívanie umelej inteligencie založenej na európskych hodnotách.

Ambíciou je do roku 2034 vybudovať spoločný akademický domov s minimom administratívnych bariér. Aliancia nespája náhodné školy – jej členovia sú si podobní veľkosťou aj charakterom. Väčšina z nich sídli v historických mestách, ktoré čelia podobným výzvam ako naša Trnava. Práve poznanie miestneho dedičstva nám pomáha lepšie si porozumieť aj na širšej európskej úrovni.

Dňa 13. januára 2026 si aliancia KreativEU pripomenula prvé výročie svojho reálneho fungovania. Nešlo o formálny míľnik v dokumentoch, ale o symbolický bod, ktorý spojil jedenásť partnerských univerzít v jednom čase.

Hlavné podujatie sa konalo na Polytechnickej univerzite v Tomare v Portugalsku, odkiaľ bol vysielaný živý prenos. Ostatné univerzity sa pripájali online a vstupovali do programu vlastnými krátkymi vstupmi. Vznikol tak pestrý program naprieč krajinami aj jazykmi. Do osláv sa zapojili partneri z celej Európy: Polytechnická univerzita v Tomare (Portugalsko), Univerzita v Camerine (Taliansko), Univerzita aplikovaných vied Breda (Holandsko), Univerzita Södertörn (Švédsko), Univerzita v Greifswalde (Nemecko), Juhočeská univerzita v Českých Budějoviciach (Česko), Technická univerzita v Opole (Poľsko), Ekonomická akadémia D. A.

Tsenova (Bulharsko), Univerzita Valahia v Targoviste (Rumunsko), Adana Alparslan Türkeş Science and Technology University (Turecko) a naša Trnavská univerzita.

Program nebol formálnou konferenciou, ale mal komunitný charakter. Krátke príhovory sa striedali s neformálnymi vstupmi študentov a zamestnancov. Symbolickým momentom bola aj narodeninová torta na každej z univerzít – jednoduché gesto, ktoré pripomenulo, že aliancia je postavená na ľuďoch, nie na paraграфoch.

Rokovanie rektorov a zástupcov partnerských univerzít aliancie KreativEU na Trnavskej univerzite. Foto: Barbora Likavská.

Dôležitým bodom dňa bolo spustenie KreativEU Rádí, ktoré prináša nový spôsob komunikácie. Rádio vytvára priestor na zdieľanie skúseností, rozhovorov a podcastov medzi kolegami a študentmi z rôznych kútov Európy. Atmosféru dňa najlepšie vystihli slová koordinátora Célia Gonçala Marquesa: „Dnešok bol dňom plným hlbokých emócií a hrdosti. Rodina KreativEU sa spojila, aby oslávila rok obetavosti, úspe-

chov a spoločného úsilia. Spustili sme KreativEU Rádio, ktoré dáva hlas našej komunite. Tento moment patrí nám všetkým. Nech žije KreativEU!“ KreativEU nie je len digitálnym spojením na obrazovkách. Na pozvanie rektora TU pricestovali 6. februára 2026 rektori a zástupcovia partnerských univerzít priamo k nám do Trnavy. Počas oficiálneho pracovného stretnutia spoločne bilancovali úspešný prvý rok, hodnotili dosiahnuté míľniky a otvorene hovorili o výzvach, ktoré nás v budovaní spoločného akademického priestoru čakajú.

Čo to znamená pre pedagógov, študentov a zamestnancov TU? Nové možnosti mobilít: príležitosť vycestovať, načerpať inšpiráciu a vrátiť sa s novou energiou; spoločné projekty: možnosť spolupracovať na výskume s európskou špičkou; menej byrokracie: postupné zjednodušovanie pro-

cesov pri medzinárodnej spolupráci. Oslava prvého roku potvrdila, že máme funkčnú spoluprácu a reálne výsledky. Viac informácií nájdete na webovej stránke KreativEU, prihláste sa na odber newslettera alebo si pozrite videá a podcasty. Sledujte nás na Facebooku a LinkedIn. Informácie o plánovaných podujatiach v rámci KreativEU budú prezentované aj na webstránke TU.

Eva Matejovičová Filipová

Noví profesori Trnavskej univerzity

Mária Dėdov a Anton Vydra

Prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini 31. marca 2026 v Prezidentskom paláci slávnostne vymenoval 30 nových vysokoškolských profesorov. Medzi vymenovanými osobnotmi boli aj dvaja nov profesori z Filozofickej fakulty TU – Mária Dėdov a Anton Vydra. M. Dėdov bola vymenovan v odbore psychológia, kde dlhodobo pôsobí ako repektovan odborníka a pedagogka. A. Vydra získal profesorsk titul v odbore systematick filozofia, v ktorom významne prspieva k rozvoju filozofického výskumu a vzdelávania.

Prof. PhDr. Mária Dėdov, PhD., (*1980, Trnava) vysokoškolsk vzdelanie v odbore psychológia získala na Trnavskej univerzite (2005), kde absolvovala aj doktorandsk štdiium v oblasti sociálnej a pracovnej psychológie a neskôr habilitan a inauguran konanie. Od roku 2008 p-

cializuje najmä na problematiku šikanovania, viktimizácie a poradenskej psychológie. Je autorkou viacerých vedeckých monografií (*An existential view of adolescence; Problémy postmodernej generácie v psychologických súvislostiach* /spoluautorka Jana Vindiov/)

Prof. Mgr. Anton Vydra, PhD., naroden vo Svidníku (1978) je absolventom Fakulty humanistiky Trnavskej univerzity v Trnave (2003), kde pokračoval v doktorandskom štdiium v odbore systematick filozofia (dizertáciu pod vedením profesora Jána Letza obhájil v roku 2006). Po roku 2006 pôsobil najprv ako odborn asistent na Filozofickej fakulte Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave a od roku 2010 ako odborn asistent na FF TU. V roku 2014 obhájil svoju habilitáciu v odbore systematick filozofia. V rokoch 2015 až 2019 pracoval v mimoakademickej oblasti ako redaktor mienkotvornho časopisu .tyden, kde posledn dva roky pôsobil ako zástupca efredaktora. V roku 2019 sa zároveň vrátil na pdu Trnavskej univerzity a nadviazal na svoje predol vedecko-pedagogick pôsobenie.

V centre jeho záujmu stojí predovetkm ideov odkaz franczskch filozofov Gastona Bachelarda a Georgesa Canguilhema, ale po roku 2019 aj tmy kultrnch obrazov, imaginácie, kultúrnej semiotiky, hermeneutiky a tiez stredovekého a novovekého myslenia. V roku 2005 stl ako jeden zo zakladajcch členov pri tvorbe internetového časopisu pre humanitn vedy *Ostium*, bol prvým efredaktorom ročenky *The Yearbook on History and Interpretation of Phenomenology*. Je autorom vysokoškolskej učebnice *Akademick písanie: Ako vzniká filozofick text, niekoľkých publicistických kníh, ako aj vedeckých monografií o diele Gastona Bachelarda alebo knihy Herms bez krídel: Kultúrne obrazy kontinentálnej hermeneutiky*.

red.

Foto: archív A. V.

sobě na Katedre psychológie FF TU, najskôr na pozícii odbornej asistentky, neskôr ako docentka. V rokoch 2015 až 2016 pracovala ako kolsk psychologka na Spojenej škole sv. Františka Assiského v Malackách. Od roku 2015 dodnes pôsobí ako psychologka v Centre pomoci pre rodinu v Trnave. Zároveň od roku 2016 vykonáva funkciu prodekanke pre tudijn a sociálne veci na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity. Vo svojej odbornej praxi sa pe-

a učebníc (Etick aspekty psychologického výskumu I.; Sprievodca vedecko-výskumnou činnosťou vysokoškolského študenta a tiez Manuál k vypracovaniu záverečných a kvalifikanch prác /spoluautorka Kinga Izsf Jursov/). Absolvovala dalie pecializovan tdi, napr. na výkon činnosti odborného zástupcu zdravotnckm pracovníkom v kategórii in zdravotnícky pracovník v povoln psychológ, pecializan odbor: poradensk psychológia a i.

Erasmus+ BIP Nature, Culture, Landscape: 3. ročník v Trnave spojil partnerov z Talianska, Čiech, Rumunska a Portugalska

Trnavská univerzita v Trnave hostila vo februári 2026 tretí ročník medzinárodného Blended Intensive Programme (BIP) Erasmus+ Nature, Culture, Landscape. Program spojil 35 účastníkov (študentov aj pedagógov) a potvrdil, že krátkodobá „blended“ mobilita dokáže priniesť intenzívnu výmenu skúseností aj naprieč odbormi.

Filozofická fakulta TU úspešne zrealizovala 3. ročník Erasmus+ BIP Nature, Culture, Landscape program, ktorý pripravili katedra klasickej archeológie a katedra filozofie v spolupráci s Oddelením pre vonkajšie vzťahy a spoluprácu (IRO). BIP je formát Erasmus+, ktorý spája virtuálnu spoluprácu s krátkou intenzívnou fyzickou mobilitou. V praxi umožňuje zapojiť do medzinárodného „kurzu“ širšie spektrum študentov a zamestnancov, posilniť sieťovanie a zároveň pracovať v menších, ale veľmi sústredených skupinách. V prípade *Nature, Culture, Landscape* sa online časť uskutočnila formou dvoch odborných prednášok 11. a 18. februára 2026, pričom prezenčná časť prebiehala v Trnave od 23. do 27. februára 2026.

Program pripravila TU v spolupráci s partnerskými inštitúciami: Univerzita of Turin (Taliansko), Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (ČR), Univerzita v Hradci Králové (ČR), Babeş-Bolyai University v Cluj-Napoca (Rumunsko) a Univerzita Palackého v Olomouci (ČR). Podujatie zároveň podporilo spoluprácu v rámci uni-

V Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave

verzitetnej aliancie KreativEU, v tomto projekte zastúpenej Polytechnic University of Tomar (Portugalsko).

Tretí ročník sa obsahovo sústredil na prieniky environmentálnych humanitných vied, filozofie (najmä fenomenológie miesta) a výskumu kultúrneho dedičstva. Prednášky a panelové diskusie viedli bádatelia v oblasti fenomenológie (Jan Halák, Paolo Furia, Ion Copoeru, Radu Mârza, Matěj Pudil, Jaroslava Vydrová, Michal Zvarík), ako aj odborníci z ar-

cheológie a histórie (Lucia Nováková, Henrieta Žažová, Zuzana Jarůšková) a dejín umenia (Adrián Kobetič). Dôležitou súčasťou boli aj inovatívne formy výučby a spolupráce – okrem panelov a workshopov aj formát World Café, ktorý prirodzene prepája rôzne perspektívy, skúsenosti a akademické kultúry.

Prezenčný týždeň v Trnave bol zároveň pripravený tak, aby účastníci spoznávali univerzitu aj mesto v širšom kultúrnom a inštitucionálnom kontexte. Program sa konal na viacerých miestach (univerzitné priestory, galéria a múzeum, kultúrne centrum, archeologická lokalita Cífer-Pác), čo podporilo medziodborové diskusie a „site-based“ učenie priamo v prostredí, o ktorom sa hovorilo.

Tretí ročník programu *Nature, Culture, Landscape* potvrdil, že internacionalizácia nie je len o mobilitě ako takej, ale najmä o kvalitnom spoločnom obsahu, osobných kontaktoch a partnerskej spolupráci, ktorá má potenciál pokračovať aj po skončení programu – v ďalších výmenných pobytoch, spoločných aktivitách či výskumných prepojeniach.

Účastníci pri príprave jedál podľa tradičných receptúr v Archeoparku Cífer-Pác

IRO
Foto: archív IRO

Kvalita potvrdená študentmi: oceňujú úroveň výučby aj podporu počas štúdia

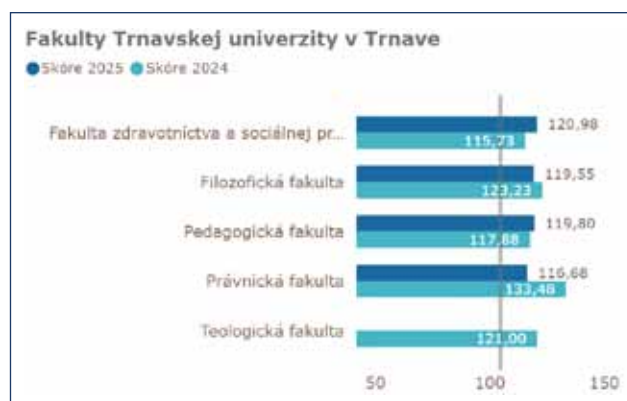
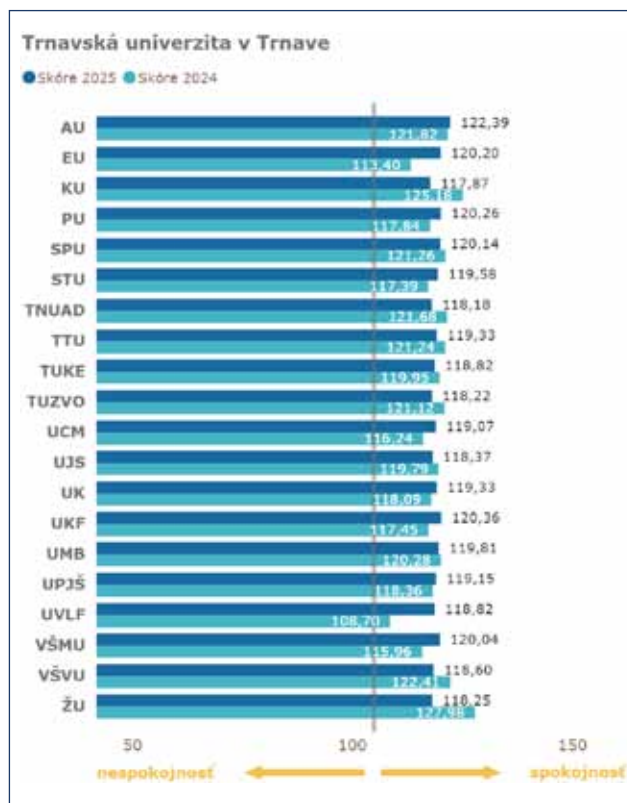
Prieskum Hodnoť.to patrí medzi najrozsiahlejšie zisťovania spokojnosti vysokoškolákov na Slovensku a poskytuje dôležitý pohľad na kvalitu študentského života a výučby. Jeho druhý ročník priniesol ešte detailnejšie dáta, keďže sa doň zapojil rekordný počet študentov z verejných vysokých škôl.

Cieľom 2. ročníka prieskumu Hodnoť.to bolo zapojiť viac študentov a získať tak spoľahlivejšie údaje o ich spokojnosti so štúdiom. Tento cieľ sa podarilo splniť – z 88 224 oslovených študentov sa do prieskumu zapojilo 12 772, čo je dvojnásobok oproti roku 2024. Študenti odpovedali na 64 otázok v 12 oblastiach, pričom pribudli témy ako adaptácia na vysokú školu, prax počas štúdia či prechod na trh práce. Dotazník bol dostupný v piatich jazykových verziách. Kompletné výsledky sú zverejnené na webe ministerstva školstva.

Trnavská univerzita dosiahla v prieskume Hodnoť.to 2025 celkové skóre 119,33, čo je medziročný pokles o 1,91 bodu oproti roku 2024 (121,24). Na škále so stredom 100 (vyššie = vyššia spokojnosť) ide o nadpriemerný výsledok, ktorý Trnavskú univerzitu v Trnave (TTU) radí medzi univerzity s vyššou spokojnosťou študentov. Graf potvrdzuje pozitívny trend a stabilne vysoké hodnotenie TTU v celkovom vnímaní kvality výučby a študijného prostredia.

Graf porovnáva spokojnosť študentov na jednotlivých fakultách TU medzi rokmi 2024 a 2025. Výsledky naznačujú, že väčšina fakúlt si udržala podobnú úroveň ako predošlý rok. Právnická fakulta v roku 2025 zaznamenala pokles na 116,68 bodu oproti 133,48 bodu v roku 2024, napriek tomu patrí ku kvalitným fakultám. Filozofická fakulta si udržala vysoké hodnotenie so skóre 119,55 v roku 2025, čím patrí medzi najlepšie hodnotené súčasti univerzity. Pedagogická fakulta a Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce získali 119,80 a 120,98 bodu v roku 2025, pričom obe zaznamenali mierne zlepšenie oproti roku 2024. Teologická fakulta získala v roku 2024 skóre 121 bodov, čo potvrdzuje jej kvalitu v rámci TTU.

Celkový pohľad na graf ukazuje spokojnosť študentov naprieč fakultami Trnavskej univerzity. V kategórii férového hodnotenia si univerzita polepšila na skóre 14,33 a potvrdila tak svoj stabilný nadpriemer medzi vysokými školami. V oblasti internacionalizácie zaznamenala TTU skóre 6,40 v roku 2025, čím si polepšila o 0,27 bodu oproti minulému roku. Kvalita pedagogického procesu zostáva silnou stránkou univerzity – oblasť kvality výučby získala 20,25 bodov a prístup učiteľov dosiahol až 20,63 bodu, čo radí TTU medzi najlepšie hodnotené školy v tejto kategórii. Pozitívne sa vyvíja aj osobná podpora, kde univerzita získala skóre 17,55 bodu a študenti hodnotia podporu pri štúdiu na 14,89 bodu, čo je nadpriemerné hodnotenie.

Jedným z najvýraznejších úspechov univerzity je oblasť prax, kde skóre 14,68 radí TTU medzi najlepšie vysoké školy v Slovenskej republike. K tomu sa pridáva oblasť prehľadnosti študijných plánov, ktoré študenti ocenili skóre 11,95. V hodnotení získania zručností univerzita dosiahla 19,97 bodu, čo potvrdzuje, že študenti vnímajú rozvoj praktických a pracovných kompetencií čoraz pozitívnejšie.

PR

Grafy: Hodnoť.to

Trnavská univerzita rozvíja walking semináre v humanitných vedách

Katedra klasickej archeológie FF TU v spolupráci s Oddelením pre vonkajšie vzťahy a spoluprácu Rektorátu TU pripravila dva medzinárodné walking semináre, ktoré prenášajú výučbu priamo do terénu a pre-pájajú ju s aktuálnymi témami výskumu kultúrneho dedičstva. Walking seminár predstavuje špecifický spôsob výučby, pri ktorom sa časť seminárnej práce presúva mimo učebne. Diskusia, výklad a interpretácia sa odohrávajú priamo v prostredí, ktoré je predmetom skúmania. Na TU sa tento prístup rozvinul v rámci projektov KreativEU a UNESCO UNITWIN prostredníctvom dvoch tematicky odlišných, no meto-dicky príbuzných seminárov.

Prvý sedemdňový seminár s názvom *Traces of the Roman Frontier: UNESCO Sites, Heritage and Bordering Cultures* bol zameraný na rímsku hranicu ako historickú krajinu a zároveň ako súčasť svetového kultúrneho dedičstva. Program spájal prednášky s návštevami lokalít, archeoparkov a múzeí na Slovensku a v Maďarsku. Účastníci navštívili Gerulatu, Cífer-Pác, Devín, Bratislavu, Kelemantiu, Brigetio a Azaum. Prednášky poskytli teoretické východiská, zatiaľ čo terénne prechádzky s odborným výkladom umožnili ich overovanie priamo na mieste. Návštevy múzeí a archeoparkov ukázali, akým spôsobom sa archeologické nálezy interpretujú a prezentujú verejnosti. Súčasťou programu boli aj workshopy, diskusie a záverečné reflexie. Dôraz sa kládol na schopnosť pochopiť krajinu ako historický priestor, nie ako súbor izolovaných lokalít, ale ako sieť vzťahov medzi riekou, komunikáciami, sídlami a mocenskými štruktúrami. Zároveň sa otvorila otázka, ako sú tieto miesta dnes prezentované v rámci UNESCO a aké významy im pripisuje súčasná spoločnosť.

Druhý sedemdňový seminár *Living Heritage: Crafted, Performed, Remembered* sa sústredil na živé kultúrne dedičstvo a jeho fungovanie v súčasnosti. Program bol situovaný do prostredia západného Slovenska a prebiehal v Trnave, Bratislave, Modre, Cíferi-Páci a Piešťanoch. Na rozdiel od prvého seminára, ktorý pracoval najmä s archeologickým materiálom, sa tento seminár zamerl na tradície, zvyky, vedomosti a zručnosti odovzdávané z generácie na generáciu. Účastníci sa venovali mariánskej úcte, pútnictvu a sakrálnej topografii Trnavy, a zároveň sledovali, ako sa náboženské tradície udržiavajú v mest-

Workshop výroby majoliky v Modre. Foto: Archív katedry klasickej archeológie.

Prehliadka múzea v Brigetiu. Foto: Archív katedry klasickej archeológie.

skom priestore. V archeoparku Cífer-Pác sa sústredili na prácu s pamäťou vrátane zaznamenávania spomienok pamätníkov archeologického výskumu. V Bratislave navštívili ÚĽUV, inštitúciu, ktorá sa dlhodobo venuje ochrane a odovzdávaniu tradičných remesiel a ktorej Škola remesiel bola zapísaná do Zoznamu dobrých praktík ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO. Súčasťou programu bol aj pobyt v Modre, kde sa účastníci oboznámili s výrobou majoliky, zapísanej v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska, nielen teoreticky, ale aj prakticky – počas workshopu. Program doplnili kurátorské prehliadky, rozhovory o ochrane a správe dedičstva a záverečná diskusia.

Oba semináre ukázali, že podstata tohto formátu napriek názvu nespočíva v samotnej chôdzi. Ide o kombináciu viacerých foriem výučby, ktoré spája jasná štruktúra. Študenti pracujú s konkrétnym materiálom priamo na mieste, ich pozornosť usmerňuje zadanie a záverečná diskusia pomáha premieňať získanú skúsenosť na odbornú interpretáciu. Takto vzniká priestor pre aktívne učenie, v ktorom sa študenti nepodielajú len na prijímaní informácií, ale aj na ich interpretácii. Tento formát je vhodný najmä tam, kde je priestor neoddeliteľnou súčasťou skúmania – v archeológii, dejinách, kultúrnom dedičstve či muzeológii. Walking seminár neponúka jednoduchšiu cestu k poznaniu, ale vytvára podmienky na presnejšie pochopenie vzťahu medzi miestom, témou a interpretáciou.

Lucia Nováková

Univerzita v pohybe: modernizácia, investície a perspektívy výskumu

Tento rozhovor sme pripravovali od minulého roka. Medzitým sa udiala výmena vo vedení Trnavskej univerzity a profesorka Zuzana Lopatková sa stala prorektorkou pre vedeckú, umeleckú a edičnú činnosť. V nasledujúcom texte odznie aj reflexia na ročnú pôsobnosť Zuzany Lopatkovej vo funkcii prorektorky pre rozvoj a informačné systémy.

Vo funkcii prorektorky pre rozvoj a informačné technológie si pôsobila jeden rok. Čo ťa v tejto oblasti prekvapilo, potešilo, čo bolo pre teba nové?

V oblasti rozvoja a informačných technológií sa počas môjho pôsobenia riešilo a v tejto dobe ukončuje viacero projektov. V oblasti IT je to predovšetkým projekt Podpora v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti na Trnavskej univerzite v Trnave, ktorého hlavným cieľom je zvýšiť úroveň informačnej a kybernetickej bezpečnosti našej univerzity. Výsledkom projektu je implementácia viacerých základných dokumentov a nastavenie základného rámca a procesov riadenia kybernetickej bezpečnosti, vrátane nasadenia potrebných bezpečnostných nástrojov. Ide napríklad aj o bezpečnostný monitoring, riešenie ochrany sietí, preventívnej ochrany proti škodlivým kódom, útokom a iné aktivity – skrátka ide o evidenciu a ošetrovanie podozrivých udalostí a bezpečnostných incidentov s dôrazom na prevenciu ich opakovaného výskytu, čo je v dnešnej dobe veľmi aktuálna téma.

Pre mňa osobne bolo výzvou, ako motivovať zamestnancov univerzity podávať projekty a uľahčiť im tento proces v čo najväčšej možnej miere. Preto sme podnikli na oddelení Referátu pre rozvoj niektoré kroky, napríklad, aby bol prostredníctvom MAIS-u zamestnancom pravidelne poskytovaný a aktualizovaný prehľad jednotlivých výziev grantových príležitostí, ktorý tiež bude ponúkať centralizovanú registráciu dát o projektových aktivitách všetkých domácich a zahraničných grantových i mimograntových schém. Referát tiež pomáha pedagógom zjednodušovať administratívne procesy ohľadom projektovej činnosti. Z rozvojových projektov možno spomenúť niekoľko projektov, napríklad Inovovanie

Prof. PhDr. Zuzana Lopatková, PhD., je absolventkou odboru história na TU (2000). Po ukončení štúdia pokračovala na katedre histórie ako doktorandka, neskôr ako odborná asistentka, v rokoch 2019 – 2025 vedúca Katedry histórie FF TU. Funkciu prodekanke pre vedu, výskum a edičnú činnosť filozofickej fakulty vykonávala v rokoch 2016 – 2024. Z. Lopatková sa venuje výskumu novovekých slovenských dejín so zameraním na cirkevné, kultúrne, sociálne a hospodárske pomery, dejiny školstva, regionálne dejiny (malokarpatský región), osobnosti slovenských dejín a výskum Slovacík vo Vatikánskom apoštolskom archíve.

vnútorného systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania, ktorého hlavnou aktivitou bol rozvoj personálnych kapacít. Ďalší projekt, ktorého ukončenie sa blíži, je projekt Štipendiá pre excelentných PhD. študentov a študentky, ktorého hlavným cieľom je podpora individuálnych projektov PhD. študentov a študentiek a zvýšenie kvality a atraktivity denného doktorandského štúdia na našej univerzite. Do jeho riešenia boli zapojení študenti filozofickej, právnickej a teologickej fakulty. No a samozrejme, nemožno nespomenúť najväčší projekt, ktorého riešenie skončilo v marci 2026, a tým je Konzorcium trnavských uni-

verzít, zahŕňajúci viaceré investičné a integračné aktivity. Začali sme tiež pripravovať žiadosť o pridelenie projektu na podporu rozvoja prvkov zelenej infraštruktúry, čo by mohli využiť predovšetkým FF TU na vybudovanie zelenej strechy, a tiež PdF TU na revitalizáciu a tvorbu zelenej pri novej budove na Paulínskej ulici. Verím, že sa našej univerzite podarí uspieť v získaní finančných prostriedkov.

Spomenula si aj projekt Konzorcium trnavských univerzít, ktorý sa rieši v spolupráci s Univerzitou sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Čo prinesie Trnavskej univerzite, jej zamestnancom a študentom?

Cieľom projektu je vznik konzorcia trnavských univerzít ako právneho subjektu, ktorý bude prepájať obe univerzity v presne zadaných oblastiach a úrovniach. Zároveň je cieľom odstraňovanie duplicit, diverzifikácia a systematická podpora zvyšovania kvality v oboch inštitúciách prostredníctvom spoločných postupov. Na splnenie cieľov projektu je potrebná realizácia viacerých integračných a investičných aktivít. V rámci integračných aktivít sa postupne, počas riešenia projektu, plnili povinné aktivity ako harmonizácia vnútorných systémov kvality, tvorba spoločných študijných programov, interinštitucionálna mobilita, integrácia infraštruktúr na úrovni knižničných, publikačných a informačných systémov, harmonizácia a integrácia poradenstva a podpory a napokon harmonizácia predpisov, ktoré viedli k vzniku konzorcia a budovaniu jeho značky. Mnohé aktivity sa pretavili do konkrétnej podoby realizácie, obe univerzity podpísali dohody o spoločných študijných programoch. Predmetom dohôd sú podmienky spolupráce pri zabezpečení prijímacieho konania a výučby, ako aj dohoda na ich materiálnom,

priestorovom a administratívnom zabezpečení. Projekt konzorcia teda priniesol vznik troch úplne nových študijných programov, ktorými sú ekosystémové vedy a environmentálne zmeny, psychológia reklamy a spotrebiteľa a turistický sprievodca. Ide o profesijne orientované študijné programy v dennej aj externej forme štúdia v dĺžke tri roky, ktoré pripraví absolventov do praxe. Konzorciálny projekt prináša aj ďalšie benefity pre študentov, okrem spomenutých spoločných študijných programov sú to predovšetkým spoločné centrá podpory študentov, či bohatší kultúrny a spoločenský život. Na úrovni vedy a výskumu sa tiež podarilo zriadiť spoločné centrum excelentnosti pre základný a aplikovaný výskum v oblasti environmentálnych vied, ktoré prinesie ďalšie vedecko-výskumné a kreatívne aktivity a rozvoj špičkových vedeckých tímov. Spolupráca v rámci konzorcia nekončí v akademickom priestore oboch univerzít, ale umožní aj spoločne nastaviť si priority širšej regionálnej spolupráce a spoločné zvyšovanie kapacity v oblasti služieb nielen pre študentov, ale aj pre podnikateľov a ďalších partnerov z verejnej správy a samosprávy.

Trnavskej univerzite sa viditeľne darí v akvizícii i rekonštrukcii budov. Výstavba auly a kongresového centra i kúpa budovy na Paulínskej ulici dávajú predpoklad na hodnotnejší a príjemnejší akademický život. Aké sú ďalšie plány investičného charakteru?

Nedávne i súčasné investičné aktivity sú vo veľkej miere výsledkom riešenia projektu Konzorcium trnavských univerzít. Patrí k nim niekoľko investičných akcií, ako prvú spomeniem aulu a kongresové centrum TU, na ktorej v uplynulom roku 2025 prebiehali stavebné práce podľa harmonogramu, stavba bola v marci 2026 skolaudovaná a práce boli ukončené v stanovenom termíne. V marci 2025 sa podarilo získať do vlastníctva aj ďalšiu budovu na Paulínskej ulici, ktorá bude slúžiť PdF, ktorá sa po sprevádzkovaní budovy presťahuje do týchto priestorov. V priebehu roka 2025 začali prebiehať rekonštrukčné práce, zrekonštruovala sa strecha, budova prešla viacerými kontrolami (BOZP atď.), pričom nateraz sú

sprístupnené na akademické a pedagogické účely dve auly. V rekonštrukčných prácach sa, samozrejme, plánuje pokračovať aj v tomto roku. Nové budovy naozaj značne rozšíria súčasné priestorové kapacity univerzity a výrazne napomôžu naplneniu zámeru vybudovať z Trnavy centrum excelentnej akademicko-infraštruktúry, čo ale vzhľadom na unikátny komplex univerzitných budov predošlej univerzity v Trnave v 17. a 18. storočí historicky nie je nová myšlienka. Osobitnou výzvou vo vlastníctve našej univerzity je budova Adalbertinum (Seminár sv. Vojtecha a nádvorie), ktorá je aj pamiatkovým objektom, evidovaným v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR ako súčasť súboru národnej kultúr-

Na výskume v Ríme

nej pamiatky „univerzita.“ Budova bola súčasťou unikátneho areálu univerzitných budov, ktorý tvorili budovy bývalého jezuitského kolégia, gymnázia, jednotlivých fakúlt, spolu s univerzitným kostolom a budovami bývalých seminárov a konviktov. Celý univerzitný komplex je až do súčasnosti unikátnym, stavebne kompaktným vzdelávacím celkom, aký nemá obdobu nielen na Slovensku, ale aj v stredoeurópskom kontexte. Ako historičku, ktorá si uvedomuje jedinečnosť tohto architektonického komplexu a dôležitosť jeho dôstojného zachovania pre nasledujúce generácie, ma veľmi mrzí, v akom stave sa táto budova v súčasnosti nachádza. Po rekonštrukcii strechy je

v zanedbanom, čiastočne poškodenom stave, ktorý si vyžaduje celkovú rekonštrukciu s cieľom jej ďalšieho bezpečného a účelného využitia. V súčasnosti je vypracovaná realizačná projektová dokumentácia; z dôvodu väčšej pripravenosti reflektovania na ďalšie výzvy na získanie finančných prostriedkov bola zrealizovaná aj etapizácia rekonštrukcie tejto budovy. Vedenie univerzity robí všetko pre to, aby čo najskôr získalo finančné prostriedky na jej etapizovanú rekonštrukciu. Aj v tejto súvislosti by som rada zdôraznila myšlienku, ktorá zaznieva – viac či menej často – v našom akademickom priestore od čias opätovného založenia Trnavskej univerzity: dlhodobým cieľom univerzity by malo byť obnovenie pôvod-

ného univerzitného komplexu do čo najväčšej možnej miery. Trnavská univerzita by mala túto myšlienku neustále udržiavať pri živote a nikdy by nemala na tieto snahy a konkrétne kroky rezignovať.

Dôležitou súčasťou vzdelávacej inštitúcie je jej akademická knižnica. Prvý rektor obnovenej TU Anton Hajduk dokonca nazýval knižnicu dušou univerzity. Knižnici na TU sa však už desaťročia nedarí nájsť dôstojné priestory na knižničný fond, ani študijné priestory pre jej používateľov, zväčša študentov. Môžu používatelia knižnice dúfať v pozitívnu zmenu v blízkej budúcnosti?

Relax pri vode

Hlavným poslaním knižníc, a teda aj Univerzitnej knižnice TU, je získať, spracovávať, uchovávať a sprostredkovať informácie, literatúru a ďalšie kultúrne hodnoty vedecko-výskumným a pedagogickým pracovníkom univerzity, študentom i ostatným záujemcom, a tak informačne zabezpečiť vedecký výskum vzdelávacej inštitúcie, a tiež vybudovať kvalitný informačný fond. Do portfólia aktivít pracovníkov knižnice postupne pribudla komplexná agenda historického fondu (akvizícia, spracovanie, ochrana a sprístupňovanie) a informačná podpora otvorenej vedy. Čomu sa veľmi teším a čo sama podporujem, sú rôzne odborné a prednáškové aktivity a akcie, ktoré knižnica organizuje. Teším sa, že často si aj organizovanie niektorých z nich vyžadujú samotní študenti. V snahe prispieť k šíreniu kultúrno-spoločenských hodnôt a k propagácii knižnično-informačnej činnosti, pripravuje knižnica každoročne v spolupráci s inými pracoviskami, či už univerzitnými, fakultnými, alebo z externého prostredia, rôzne podujatia. Netreba poľavovať ani v neustálom zlepšovaní kvality, ale najmä adresnosti služieb, poskytovaných používateľom. Za zaujímavé a prínosné považujem najmä podujatia, ktoré posilňujú identitu univerzity a jej

hodnoty a propagujú ich aj vo verejnom priestore, napríklad podujatie pocta čestným doktorom, alebo spomienkové večery. Uvedomujem si, že priestorovo je knižnica poddimenzovaná, a najmä priestory na knižničný fond sú nedostatočné, resp. nie sú riešené koncepčne, aj priestory študovne by mohli byť vhodnejšie. Azda sa podarí nájsť vhodné priestory v priestoroch novo získaných univerzitných budov, samozrejme, po ich adekvátnej úprave a rekonštrukcii. Stále je výzvou získať časom do vlastníctva TU aj priestory Vojenského archívu – centrálnej registratúry na Univerzitnom námestí v Trnave, ako ďalšej súčasť historického univerzitného komplexu, hoci to je, aj vzhľadom na súčasný zanedbaný stav budovy, ešte beh na dlhé trate.

Nová oblasť v tvojej gescii ti nie je neznáma. Takmer deväť rokov si pracovala ako prodekanka pre vedu na FF TU. Aké sú tvoje výzvy v tejto oblasti na univerzitnej úrovni?

Trnavská univerzita je verná hodnotám a otvorená výzvam, a to v plnej miere platí predovšetkým pre oblasť vedy a výskumu, ktoré zohrávajú kľúčovú funkciu vo všetkých oblastiach akademického života. Dokonca možno povedať, že meradlom kvality

univerzity je predovšetkým miera jej zapájania sa do vedeckého výskumu. Veda a výskum sa realizujú predovšetkým na fakultách a ich katedrách, preto je istotne cieľom každej z nich zúčastňovať vedecké poznatky nielen v pedagogickom procese, ale prepájať ich s vedeckým výskumom. Myslím si, že na TU pôsobí množstvo kvalitných vedcov, schopných reflektovať na trendy vo výskume, a rozvíjať vedecko-výskumný potenciál katedry, fakulty a tým aj celej univerzity. Zameranie vedy a výskumu súvisí s profilovaním univerzity v rôznych vedných disciplínach, v ktorých viacerí pracovníci dosahujú vynikajúce medzinárodné výsledky. Je nevyhnutné im neustále vytvárať primerané podmienky pre ich prácu, a pokiaľ možno čo najviac ich odbremenať od nadmernej administratívnej záťaže. TU je miestom slobodného bádania a centrom národného a medzinárodného výskumu vo viacerých oblastiach výskumu, napokon, posledné pozitívne hodnotenie VER to len potvrdzuje. Novou výzvou je otvorená veda, a ambíciou vedenia univerzity by malo byť podporovanie smerovania tvorivých zamestnancov k otvorenej vede prostredníctvom zvyšovania efektívnosti, dôveryhodnosti a globálnosti so zámerom zvyšovania jej kvality a vplyvu na spoločnosť. Výskumné kolektívy našej univerzity sa počas celej jej existencie zapájajú do domácich aj medzinárodných výskumov európskych rámcových programov, či domácich grantových agentúr a iných inštitúcií. Smerom dovnútra univerzity je dôležité podporovať a koordinovať medzifakultnú spoluprácu v oblasti vedecko-výskumnej činnosti, ale aj smerom navonok – spoluprácu so zahraničnými univerzitami či vedecko-výskumnými inštitúciami. Novou výzvou je doktorandská škola Trnavskej univerzity ako súčasť snahy o systematické zvyšovanie kvality doktorandského štúdia, napríklad aj ponukou aktivít interdisciplinárneho charakteru, prekračujúcich ponuku jednotlivých fakúlt. Vedecké poznanie by však nemalo zostať zatvorené v učebni či medzi štyrmi stenami pracoviska. Je veľmi dôležité aj plne podporovať popularizáciu výsledkov výskumu na domácich a zahraničných fórach, ich viditeľnosť na we-

bových stránkach či sociálnych sieťach, preniknúť s nimi do verejného priestoru.

Sú to náročné úlohy, ktoré vyžadujú vysoké pracovné nasadenie. Ako si udržuješ životný balans a kompenzuješ náročnú prácu?

Asi všetci, ktorí pôsobia v akejkoľvek funkcii v akademickom prostredí, mi dajú za pravdu, že množstvo agendy aj administratívnej záťaže sa rokmi zvyšuje a je nevyhnutné udržiavať si v kondícii svoje mentálne zdravie. Ak k tomu prirátam pedagogickú, vedecko-výskumnú a publikačnú činnosť, veľa voľného času na oddych nezostáva. Mám rada knihy, koncerty, módu. Najviac však milujem cestovanie – povedala by som, že skutočne si dokážem oddýchnuť len vtedy, keď niekam cestujem. Ak sa teda vyskytne voľno, resp. dovolenkové obdobie, rada ho trávim so svojou rodinou, najčastejšie cestujeme do hôr alebo k moru. Od útleho detstva trávim veľa času vo Vysokých Tatrách, ktoré sú mojou srdcovou záležitosťou, obľúbili si ich aj moji synovia, a tak ich navštevujeme niekoľkokrát v roku. A potom, vďaka mojej práci historičky často realizujem archívne výskumy v zahraničí, postupne sa moje výskumy vyvinuli tak, že najčastejšie za účelom vedecko-výskumných pobytov navštevujem viackrát ročne dve destinácie, a to Bu-

Na výlete vo Vysokých Tatrách

dapešť a Rím. Z nich predovšetkým Rím mi prirástol k srdcu, vyhovuje mi talianska mentalita, atmosféra, prímorská klíma, križovatky ciest, unikátna zmes minulosti a prítomnosti, kultúra, umenie, jedlo, kontrasty... Aj po mnohých rokoch pokladám za neuveriteľné a som neskutočne vďačná, že môžem pracovať vo Vatikánskom apoštolskom archíve, v jeho tak fascinujúcich priestoroch, dýchajúcich

starými časmi. A aj napriek tomu, že sú to pracovné cesty, prinášajú mi vnútorný pokoj a mentálny oddych. Verím, že svojim výskumným aktivitám v talianskych a vatikánskych archívnych inštitúciách sa budem môcť venovať aj v budúcich rokoch.

Za rozhovor ďakuje

Zuzana Martinkovičová
Foto: archív Z. L.

Chemická olympiáda: tradícia, ktorá vychováva talenty

Docentka Mária Linkešová je organizátorkou chemickej olympiády už niekoľko desaťročí. V rozhovore s redaktorkou G. Magalovou sa rozpravila o histórii olympiád, o chémii, o svojich radoch i obavách.

Pani docentka, 9. apríla 2026 sme na chodbách pedagogickej fakulty mohli stretnúť mladých ľudí v bielych plášťoch, hľadali poschodie, kde sa mala konať chemická olympiáda. Taký to scenár sa tu opakuje rok čo rok, opíšte nám ako hlavná organizátorka históriu tohto podujatia.

Tento rok to už bol 62. ročník chemickej olympiády. Najprv vznikla matematická, potom fyzikálna a napokon chemická. Dnes už máme medziná-

rodnú olympiádu, kde súťažia štyri štvorčlenné družstvá takmer z celého sveta. Ale vymyslené to bolo všetko v bývalom Československu. Aj preto pri príležitosti 50. výročia vznik olympiády navrhol jej predseda, aby sa konala v mieste vzniku, preto sme jednu časť robili v Bratislave, druhú v Prahe. Máme päť kategórií: A, B, C, D a E. E kategória sú priemyslováci, kategórie A až C sú gymnazisti v rôznych ročníkoch a kategóriu D tvoria deviataci ZŠ. V kategórii A a E

Doc. Ing. Mária Linkešová, CSc., organizátorka chemickej olympiády. Foto: Gabriela Magalová.

nasleduje ešte celoštátne kolo, realizuje sa v tom kraji, kde sú jarne prázdniny, aby účastníci mohli nocovať na internáte.

Z toho mi teda vyplýva, že to nie je jednoduchá záležitosť...

Nie, obyčajne účastníci v stredu prídu a v sobotu odchádzajú. Ale niektoré kategórie majú jednoduchú alebo dvojdňovú olympiádu, rozdelenú na teoretickú a praktickú časť (v laboratóriu).

Takže máte tím odborníkov, ktorí musia vypracovať vždy nové úlohy pre rôzne kategórie súťažiacich. Kto tvorí tento tím?

Dlhoročným spoluorganizátorom bol môj kolega Ján Regulí z našej fakulty. Ten vytváral otázky a úlohy z fyzikálnej chémie pre kategóriu A. Bol šéf autorského kolektívu a jeho spolupracovníci sa menili. Boli to napríklad doktorandi, ktorí tvorili nové otázky, no často sme museli ich otázky upraviť, lebo pre gymnazistov boli veľmi náročné. Všetky zostavené otázky museli ísť pred súťažou ešte k recenzentom, ktorí ich schvalovali. Ale vychovala som si aj svojho autora

ca a súťažila som aj ako stredoškolská študentka. Keď som po vysokej škole začala učiť na gymnáziu, moja bývalá profesorka ma hneď začlenila do tímu chemickej olympiády a po vzniku Trnavskej univerzity, kam som následne odišla učiť, som budovala túto tradíciu aj tu.

Na základných a stredných školách sa veľmi zredukovalo učivo v každej disciplíne, myslím, že to zastihlo aj oblasť chémie...

Zo základnej a strednej školy nám skutočne prichádzajú študenti, ktorí vedia oveľa menej ako študenti predtým. Ja som učila ešte i na starej pedagogickej fakulte v Trnave, viem to posúdiť. Študenti v istých etapách prichádzajú na štúdium a demonštrujú, ako je teraz na základných a stredných školách učivo oklieštené, aké medzery v základných vedomostiach majú. Toto oklieštenie sa ale týka aj vysokoškolského vzdelávania. Pred piatimi rokmi som mala tri ho-

získali „čiaročku“ za účasť svojich žiakov na krajskom kole olympiády, vyberú jednotkára, kážu mu prečítať si jednorazovo isté veci, no žiak či študent je v chémii úplne stratený. Príde do laboratória a niektoré veci vidí prvý raz. Nikdy totiž predtým na chémii s učiteľkou v laboratóriu neboli. A aj keď účastníci olympiády majú pred sebou v laboratóriu návod, terminológii nerozumejú a nevedia, čo majú robiť. A nie je to len môj dojem. V minulosti robila moja bakalariantka zaujímavý prieskum. Dávala účastníkom olympiády pred súťažou dotazník, z ktorého vysvitlo, že mnohí z nich videli isté postupy prvý raz alebo im pani učiteľka miesto ukážky chemických postupov v laboratóriu ukázala iba obrázok a podobne. Niektorí sa dokonca priznali, že nevideli ani obrázok a nikdy o tom ani nepočuli. V týchto prípadoch ide skutočne len o učiteľskú „čiaročku“. Je to smutné, pretože samotní žiaci na olympiáde zistia, čo všetko nevedia, a cítia sa ponížení pred ostatnými.

Vy a Vaši kolegovia na fakulte však už desiatky rokov pracujete na tom, aby do praxe prišli kvalitne pripravení študenti. Máte aj spätnú väzbu o tom, že máte byť na čo hrdí?

Áno, máme. A často sa s takýmito študentmi stretávam práve na olympiádach. Pripravujú svojich žiakov a my sme pyšní, keď práve ich žiaci sú v chémii ocenení. Spomínam na svoju študentku, ktorá učí v Cíferi. Ak prídu súťažiť žiaci, ktorých ona učí a ktorých objavila ako talent, vieme, že budú skutočne dobrí. Svojich žiakov však máme aj na stredných školách, na gymnáziách... Škoda len, že školy sú omnoho horšie technicky vybavené, ako boli v minulosti. Zrušili sa chemické laboratória, lebo sa zrušili hodiny laboratórnych cvičení. A tam sa dali robiť so žiakmi skutočne krásne veci...

Som si istá, že vytvárať priestor pre talenty na školách má aj v tom najnáročnejšom období význam. Vždy je však za tým niekto, kto musí obetovať svoj čas, svoj potenciál... Ďakujem za rozhovor a aj za energiu, ktorú stále chémii a talentovaným mladým chemikom venujete.

-gm-

Riešitelia aktuálneho 62. ročníka chemickej olympiády v laboratóriu. Foto: archív M. L.

otázok B kategórie, aby neboli gymnazisti z náročných otázok zdesení, aby boli v zhode s ich možnosťami. Obtiažnosť je vec kolísavá, záleží od autorov otázok...

Momentálne robíte predsedníčku celoštátnej olympiády, sama vytvárate i otázky a úlohy pre C kategóriu, pripravujete všetko potrebné, hoci ste už na dôchodku. Viem si predstaviť to množstvo času, ktorý tomu musíte obetovať...

Spolu s J. Regulim sme najstarší v tíme, najviac si pamätáme.☺ Ja som začala s chemickou olympiádou už ako deviatačka, bola som súťažia-

diny prednášok a dvojhodinovku seminára, teraz učím dve hodiny prednášok a mám jednu hodinu seminára – a teoreticky mám za ten čas prebrať to isté. A to je ťažké, nedá sa to.

Podľa čoho Vy ako odborníčka v oblasti chémie spoznáte na prvý pohľad, že študent je skutočný talent?

Na chemickej olympiáde je to jednoznačné: šikovní účastníci, tie chemické talenty, vyriešia aj veľmi ťažké úlohy za krátky čas. Máme však čím ďalej, tým viac takú skúsenosť, že na chemickú olympiádu prídu žiaci, ktorí sú nepripravení. Pani učiteľky, aby

Profesor MUDr. Bohumil Chmelík – lekár a humanista

(Pri príležitosti udelenia titulu Doctor honoris causa)

Osobnosť profesora Bohumila Chmelíka predstavuje jedinečné prepojenie medicíny, akademického života a kultúry, pevne zakotvené v humanistických hodnotách. Jeho celoživotné pôsobenie je dôkazom, že odborná excelentnosť nadobúda svoj plný význam až vtedy, keď je sprevádzaná úctou k človeku, zodpovednosťou a službou spoločnosti.

Prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD., patrí medzi významné osobnosti slovenského akademického, zdravotníckeho a verejného života. Jeho profesionálna dráha je charakteristická mimoriadnou šírkou pôsobenia – od medicíny a vysokoškolského vzdelávania až po verejnú službu a kultúrnu tvorbu. V centre všetkých týchto aktivít však stojí človek a jeho dôstojnosť. Práve dôsledné uplatňovanie humanistických princípov predstavuje najvýraznejší znak jeho celoživotného diela.

Jeho angažovanosť vo verejnom živote bola vždy motivovaná snahou o posilnenie spoločenského dobra. Ako poslanec Národnej rady Slovenskej republiky sa zásadne pričínil o obnovenie Trnavskej univerzity v Trnave. Tento čin nebol len politickým rozhodnutím, ale aj výrazom presvedčenia, že vzdelanie, kultúra a hodnoty tvoria základ humánnej spoločnosti. V oblasti zdravotníctva sa profesor

Riaditeľ vtedajšej Nemocnice s poliklinikou v Trnave – B. Chmelík na slávnostnom otvorení Univerzitetnej knižnice TU 9. novembra 1993. Foto: Archív UK TU.

Chmelík profiloval ako manažér, ktorý nikdy nestratil zo zreteľa pacienta ako jedinečnú ľudskú bytosť. Počas svojho pôsobenia vo funkcii riaditeľa Fakultnej nemocnice v Trnave pod-

poroval iniciatívy zamerané na zvyšovanie kvality zdravotnej starostlivosti s dôrazom na práva pacientov. Nezabúdajúc pri tom aj na úlohu prudko sa rozvíjajúcej informatiky. Rozvíjal nielen odbornú úroveň, ale aj etický a ľudský rozmer poskytovanej starostlivosti. Jeho aktivity viedli k vzniku akademického pracoviska zameraného na manažment zdravotníctva, čím prispel k systematickému rozvoju tejto oblasti. V spolupráci s Univerzitou v Scrantone (USA) a za podpory profesora Vladimíra Krčméryho sa podieľal na formovaní vzdelávania, ktoré prepája odbornosť s hodnotovým ukotvením. Pod jeho vedením vznikli učebné texty a odborný časopis, ktoré reflektujú tento prístup.

Aj ako emeritný profesor zostáva profesor Chmelík v kontakte s akademickým prostredím. Jeho prítomnosť na Katedre verejného zdravotníctva Fakulty zdravotníctva a sociálnej

Prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD. sa narodil 12. 8. 1938 v Trnave, študoval na Lekárskej fakulte Palackého univerzity v Olomouci, stomatologický smer, promoval v roku 1961. Do roku 1989 pracoval ako odborný lekár stomatológ, riaditeľom Okresného ústavu národného zdravia v Trnave, resp. Nemocnice s poliklinikou v Trnave bol do roku 1995.

V druhom volebnom období bol poslancom Národnej rady SR a predsedom parlamentného Výboru pre zdravotníctvo a sociálne veci (1992 – 1994). Od vzniku Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU (1994) pôsobil ako vedúci katedry zdravotníckeho manažmentu do roku 2006, so zameraním na rozvoj vyučovania predmetov manažérstva v zdravotníctve v študijných odboroch verejné zdravotníctvo, ošetrovatelstvo a laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve. V roku 1996 bol menovaný docentom vo vednom odbore verejné zdravotníctvo (téma: Strategický manažment a manažment kvality v nemocniciach) a v rovnakom odbore prezidentom republiky aj univerzitným profesorom (2003).

Na FZaSP TU bol dlhodobo pedagogicky a akademicky činný. V poľsko-anglickom internetovom štvrťročníku Heksis zameranom na vedu, psychoanalýzu a umenie

pôsobí ako vedecký recenzent. Žije v Trnave, opakovane bol zvolený za poslanca Trnavského samosprávneho kraja. Od roku 1993 je predsedom občianskeho združenia Trnavské fórum '89. Cenu mesta Trnava dostal za významnú činnosť v rozvoji kultúry mesta, osobitne za propagáciu diela Jána Koniarka a Teodora Tekela (2004). V literárnej tvorbe okrem časopiseckých a rozhlasových príspevkov vydal zbierky poézie a divadelnú hru Záhrada spomienok Jána Koniarka (2007). Stál pri zrode časopisu Trnavskej univerzity Universitas Tyrnaviensis, členom redakčnej rady je od založenia v roku 2012 a od roku 2025 je jej čestným členom. Titul *Doctor honoris causa* udelil B. Chmelíkovi rektor Trnavskej univerzity Miloš Lichner 16. apríla 2026 ako výraz uznania za jeho dlhoročný a mimoriadny prínos k rozvoju zdravotníctva, vysokoškolského vzdelávania, verejnej správy, kultúry a občianskej spoločnosti.

PR

Foto: Barbora Likavská

práce Trnavskej univerzity a pôsobenie v redakčnej rade univerzitného časopisu sú dôkazom jeho trvalého záujmu o rozvoj vzdelávania a šírenie poznania.

Významnú súčasť jeho osobnosti tvorí umelecká a kultúrna činnosť, ktorá predstavuje prirodzené pokračovanie jeho humanistického uvažovania. Vo svojej básnickej tvorbe – v dielach *V šere ticha* (2003), *Sedem textov* (2008) a *Démon kýs'* (2016) – reflektuje vnútorný svet človeka, jeho hľadanie zmyslu, ticha a transcencie. Zároveň sa venuje odkazu sochára Jána Koniarka, ktorého

dielo vníma ako súčasť kultúrnej pamäti a identity. Prostredníctvom občianskeho združenia Trnavské fórum '89 sa podieľal na vydaní monografie Sochár Ján Koniarek (2007), čím prispel k uchovávaniu a sprístupňovaniu kultúrneho dedičstva.

Pôsobenie profesora Bohumila Chmelíka predstavuje výnimočný príklad prepojenia odbornosti a humanizmu. V každej z oblastí, ktorým sa venoval, presadzoval hodnoty úcty k človeku, zodpovednosti a služby. Jeho životný postoj je zároveň hlboko ukotvený v kresťanskej tradícii, ktorá prirodzene formuje jeho dôraz na humanitu,

porozumenie a rešpekt k dôstojnosti každého človeka. Jeho práca ovplyvnila nielen inštitúcie, ale predovšetkým ľudí – študentov, zdravotníckych pracovníkov i kolegov, ktorých inšpiroval k vnímaniu svojej profesie ako poslania.

Udelenie titulu *Doctor Honoris Causa* je preto nielen ocenením jeho odborných a spoločenských zásluh, ale aj uznaním jeho hlbokého humanistického odkazu, ktorý zostáva aktuálny a inšpiratívny aj pre súčasnosť.

Martin Rusnák
a členovia Katedry
verejného zdravotníctva FZaSP TU

Laureáti Ceny Martina Palkoviča

Cenu Martina Palkoviča si 24. marca 2026 prevzalo z rúk rektora Trnavskej univerzity v Trnave Miloša Lichnera päť ocenených vysokoškolských pedagógov zo všetkých fakúlt univerzity. Rektor udelil ocenenie ako prejav uznania za ich mimoriadne výsledky a prínos v pedagogickej oblasti.

Ocenenie je pomenované po piatom rektorovi starobylej Universitas Tyrnaviensis Martinovi Palkovičovi (1607 – 1662, rektor v rokoch 1650 – 1652, 1655 – 1657), rodákovi z neďalekej Chtelnice, ktorý pôsobil aj ako dekan filozofickej a teologickej fakulty. Martin Palkovič bol profesor filozofie, teológie, Svätého písma, ďalej pracoval ako kancelár a špirituál, riaditeľ knižnice, rektor seminára a riaditeľ knižtlačiarne.

Doc. Mgr. Jaroslava Vydrová, PhD., získala uznanie za výnimočný pedagogický prínos a aktívnu podporu rozvoja študentov filozofie. Pôsobí

ako docentka a garantka odboru filozofie na **Filozofickej fakulte TU**, kde zabezpečuje výučbu na všetkých troch stupňoch štúdia. Špecializuje sa na fenomenológiu, filozofickú antropológiu a moderné filozofické smery, v ktorých je aj uznávanou odborníčkou. Popri pedagogickej práci pôsobí dlhodobo ako samostatná vedecká pracovníčka na Filozofickom ústave SAV. Výrazne podporuje internacionalizáciu štúdia – koordinuje mobility CEEPUS a Erasmus+ a aktívne pripravuje študentov na zahraničné pobyty. Je organizátorkou známych podujatí ako Noc filozofie či Antropologické workshopy, ktoré prepájajú akademické prostredie so širokou verejnosťou. Ako šéfredaktorka humanitného časopisu *Ostium* vytvára priestor pre mladých autorov a ich prvé publikačné skúsenosti. Je autorkou množstva vedeckých publikácií registrovaných v systémoch SAV, CREPČ a REPČO. Študenti si ju cenia pre jej ľudský prístup, odborné vedenie a podporu pri osobnostnom raste. Jej pedagogické nasadenie aj vedecká činnosť robia z Jaroslavy Vydrovej výnimočnú osobnosť hodnú ocenenia.

PaedDr. Viera Lagerová, PhD., bola nominovaná na Cenu Martina Palkoviča za dlhoročný a výnimočný prí-

nos v pedagogickej príprave učiteľov cudzích jazykov. Na **Pedagogickej fakulte TU** pôsobí celé desaťročia a patrí medzi kľúčové osobnosti didaktiky nemeckého jazyka. Je známa zavádzaním inovatívnych vyučovacích metód, najmä vizualizácie, práce s obrazom, multimédiami a autentickými textami. Je autorkou a spoluautorkou viacerých vysokoškolských učebníc a monografií, ktoré sa aktívne používajú pri príprave budúcich učiteľov. Jej publikačná činnosť je rozsiahla a orientovaná priamo na prax vyučovania a moderné didaktické trendy. Svoje skúsenosti praveľdne prezentuje na domácich aj

zahraničných konferenciách. Dlhodobo prispieva k zvyšovaniu kvality výučby prostredníctvom metodických materiálov a podpory aplikácie nových pedagogických prístupov. Študenti oceňujú jej ľudský a odborný prístup, jasné vedenie a praktické prepojenie teórie s realitou triedy. Za svoju prácu získala viaceré ocenenia, vrátane Zlatej medaily Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity. Jej pôsobenie výrazne ovplyvnilo kvalitu prípravy učiteľov nemeckého jazyka na univerzite.

Doc. RNDr. Martina Horváthová, PhD., MPH., získala nomináciu na Cenu Martina Palkoviča za výnimočné výsledky v pedagogickej činnosti na **Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce TU**. Na fakulte pôsobí ako pedagogička od roku 2000 a od roku 2003 je vedúcou katedry

laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve. Vo výučbe sa špecializuje najmä na biofyziku, radiačnú ochranu a nukleárnu medicínu, kde prepája teóriu s praktickými skúsenosťami z výskumu aj klinickej praxe. Dlhodobo školí bakalárske, magisterské aj doktorandské práce v odbore zdravotníckej vedy. Jej vedeckovýskumná činnosť sa sústreďuje na radiačnú ochranu pacientov a zdravotníckeho personálu pri medicínskych expozíciách. Výsledky jej odborných štúdií sú publikované doma i v zahraničí a prezentované na odborných konferenciách. Je aktívnou členkou komisií Ministerstva zdravotníctva SR

a predsedníčkou pracovnej skupiny pre kontrolu kvality na mamografických pracoviskách. Spolupracuje aj s patientskymi organizáciami, najmä s Ružovou stužkou, kde sa podieľa na edukácii v prevencii rakoviny prsníka. Svojou odbornou, pedagogickou aj organizačnou prácou významne ovplyvňuje kvalitu vzdelávania v zdravotníckych odboroch a rozvoj budúcich zdravotníckych profesionálov.

ThDr. Ing. Milan Urbančok, PhD., získal Cenu Martina Palkoviča za vynikajúce výsledky v pedagogickej činnosti. Na **Teologickej fakulte TU** dlhodobo pôsobí ako vedúci katedry systematickej teológie a predseda akademického senátu. Vo výučbe sa špecializuje na morálnu teológiu, kresťanskú antropológiu a pastorálne sprevádzanie. Je známy schopnosťou prepájať teológiu s aktuálnymi otázkami súčasného života a praktickými situáciami študentov. Vyučuje široké spektrum predmetov, ktoré rozvíjajú kritické myslenie, formáciu svedomia a etické rozhodovanie. Ako školiteľ vedie práce všetkých stupňov štúdia a podporuje študentov v témach manželstva, rodiny a etiky každodenného života. Významne sa venuje aj študentom so špecifickými potrebami, pre ktorých vytvára inkluzívne podmienky na štúdium. Je aktívny vo vedeckom výskume, publikuje v oblasti morálnej teológie a pravidelne sa zúčastňuje medzinárodných konferencií. Je členom viacerých odborných združení

v zahraničí. Ocenenie je uznaním jeho dlhoročného prínosu k rozvoju kvalitného teologického vzdelávania.

JUDr. Ingrid Lanczová, PhD., bola nominovaná na Cenu Martina Palkoviča za vynikajúce výsledky v pedagogickej činnosti. Patrí medzi

najvýraznejšie mladé vedecké a pedagogické osobnosti **Právnickej fakulty TU**. Pôsobí ako prodekanka pre vzdelávanie a zároveň riaditeľka Ústavu klinického vzdelávania, kde zavádza moderné a praktické formy právnického vzdelávania. Okrem toho je odbornou asistentkou na katedre historického práva a právnej metodológie, kde sa venuje dejinám práva a právnym inštitútom. Je autorkou monografií, mnohých vedeckých štúdií a učebných materiálov pre študentov. Pravidelne vystupuje na zahraničných konferenciách a zapája sa do domácich aj medzinárodných vedeckých projektov. Má bohaté skúsenosti zo zahraničných pobytov v rámci programu Erasmus+, ktoré prenáša do pedagogickej praxe. Študenti ju dlhodobo hodnotia ako mimoriadne kvalitnú a inšpiratívnu pedagogičku s ľudským a férovým prístupom. Jej práca významne prispieva k zvyšovaniu kvality právnického vzdelávania a budovaniu kultúry akademickej excelentnosti na fakulte.

PR

Foto: Barbora Likavská

Uvedenie publikácie o intimite v kontexte strednej Európy

Rebecca Opravil
Foto: GJK

Vo výstavných priestoroch Galérie Jána Koniarka v Trnave bola 3. marca 2026 uvedená publikácia *Intimacy, the Body and the Home: The Central European Context*. Táto je výsledkom kolektívneho výskumu, zaoberajúceho sa otázkou intimity ako jedným z kľúčových, no zároveň znepokojivo neuchopiteľných fenoménov stredoeurópskeho myslenia a kultúry. Zborník, zostavený z predslvu významného litovského filozofa Sauliusa Geniusasa, editorského úvodu a záveru knihy, jedenástich vedeckých štúdií a troch prekladov významných osobností českej filozofie 20. storočia, prináša interdisciplinárne čítanie intimity naprieč filozofiou, literárnou vedou, estetikou, filmom i historiografiou. Jeho editorkou a editormi boli docentka Jaroslava

Vydrová, profesor Anton Vydra a docent Michal Zvarík z Katedry filozofie FF TU. Okrem nich sa na tvorbe knihy podieľal profesor Adam Bžoch z Katedry dejín a teórie umenia FF TU. Medzi autormi a autorkami by sme ďalej našli celý rad významných odborníkov a odborníček zo Slovenska, Česka a Poľska, z ktorých časť sa zúčastnila aj celkom netradičného uvedenia publikácie. Jeho súčasťou

bolo vystavenie autentických diel Márie Bartuszovej, ktoré tvoria vizuálnu zložku zborníka. Diela, vystavené uprostred sály na kruhovom sokli, slúžiacom ako okrúhly stôl, boli požičané na uvedenie z Galérie mesta Bratislavy a Východoslovenskej galérie v Košiciach. Prezentované na špecificky navrhnutej výstavnej architektúre vytvorili citlivý priestorový rámec pre samotné prezentovanie príspevkov, odohrávajúce sa v ich bezprostrednej blízkosti. Zúčastnení autori rozvíjali svoje myšlienky priamo pred vystavenými dielami, čím sa prepojil text, priestor a zdieľaná skúsenosť. Mimoriadne kvalitné vydanie publikácie v českom vydavateľstve Togga spolu s predchádzajúcim výskumom finančne podporil International Visegrad Fund.

20 Historický kvíz gymnazistov

V poslednom období ako by sa vrece roztrhlo s rôznymi vedomostnými kvízmi. V knižniciach, reštauráciách, puboch, či kaviarňach naberajú kvízy na popularite, pretože nielenže trávite čas s rodinou či priateľmi, no zároveň sa bavíte a môžete sa pritom dozvedieť množstvo nových a zaujímavých poznatkov.

Prečo by sme takýto kvíz nemohli usporiadať aj u nás na katedre? Mohli a aj usporiadali. Pre gymnazistov. S docentmi Monikou Tihányiovou

a Petrom Labancom sme dali dokopy všetky nápady a možnosti a tento pilotný ročník mal byť tak trochu skúšobný, aby sme do ďalších ročníkov vedeli čo a ako robiť najlepšie, ako je to možné. Cieľom nebolo zahliť žiakov faktografickými otázkami plnými dátumov, ale spraviť celý kvíz kreatívne a moderne.

Celá akcia prebehla 26. marca 2026 na pôde FF TU. Privítali sme tri trojčlenné tímy z Trnavy (Arcibiskupské gymnázium biskupa P. Jantauscha,

Gymnázium a Stredná športová škola Jozefa Herdu) a Nitry (Gymnázium sv. Cyrila a Metoda), zložené iba z maturantov z dejepisu.

Kvíz sme rozdelili do piatich kôl, kde každé kolo bolo zamerané na inú oblasť a použité materiály, čím sme chceli demonštrovať aj pestrosť a rozmanité metódy výučby histórie u nás. Kým v prvom – zahrievacom kole mali maturanti za úlohu, na základe jednej-dvoch viet spoznať historickú osobnosť, v druhom kole sme už „pritvrdili“ a pracovali s historickými mapami, na ktoré je odborník náš kolega Labanc. V treťom kole

bola prioritou práca s prameňmi, v tomto prípade sme si vybrali dielo Juraja Fándlyho *Pilní domajší a poľní hospodár* a tiež *Trnavski Kalendár na prestupni Rok Krista Pána 1852*. V rámci štvrtého kola boli základom práce „meme“ obrázky z novovekou tematikou. Súčasťou piateho kola bola úniková hra, autorom ktorej je náš študent učiteľstva dejepisu Bc. Juraj Chlípala, ktorý hru aj sám predstavil.

Prezentácia knihy o odvahe a viere

Dňa 11. marca 2026 sa na pôde TU uskutočnila prezentácia najnovšej publikácie bratislavského pomocného biskupa, titulárneho biskupa zo Serre, prof. ThDr. Jozefa Halka, PhD. Na podujatí sa zúčastnil aj jeden z hlavných aktérov spracovaného príbehu Branislav Borovský. Biskup Halko predstavil študentom a ostatným účastníkom svoju nedávno vydanú monografiu Traja na hranici, ktorá sa venuje dramatickému prípadu troch mladých slovenských katolíkov – Branislava Borovského, Alojza Gabaja a Tomáša Konca. Tí boli v roku 1985 zadržaní príslušníkmi poľskej pohraničnej stráže na poľsko-československej hranici pri prenášaní náboženskej literatúry z Poľska na Slovensko. Následne čelili vyšetrovaniu a nespravodlivému odsúdeniu zo strany komunistického režimu. Autor knihy ich príbeh zrekonštruoval na základe archívnych dokumentov, tajne vyhotovených záznamov zo

Na začiatku si všetci pozreli krátke video a potom nasledovala samotná hra o úteku Alfréda Wetzlera a Rudolfa Vrbu z Osvienčimu.

Maturanti boli skvelí, šikovní a ukázali, že dejepis skutočne ovládajú. Poradie víťazov:

1. miesto: Gymnázium a Stredná športová škola Jozefa Herdu v Trnave
2. miesto: Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre

súdneho pojednávania, výpovedí aktérov a medzinárodných súvislostí. V texte priblížil nielen historické pozadie celého prípadu, ale aj jeho ľudský rozmer – odvalu konať podľa svedomia a viery napriek tvrdému postihu vtedajšieho režimu.

Osobitnú hodnotu dodalo tomuto podujatiu vystúpenie Branislava Borovského, ktorý priblížil vlastnú skúsenosť s celým prípadom. Spomínal na ťažké chvíle, ale aj povzbudzujúce okamihy, ktoré zažil po svojom zatknutí. Vo svojom rozprávaní sa dotkol nielen dramatických momentov zatknutia a vyšetrovania, ale aj náročného obdobia osemmesačnej vyšetrovacej väzby v Poľsku a na Slovensku a následného výkonu trestu. Jeho svedectvo prinieslo autentický pohľad na realitu prenasledovania veriacich v období totality, no zároveň poukázalo aj na momenty nádeje, solidarity a vnútornej sily.

Autor analyzuje nielen priebeh uda-

3. miesto: Arcibiskupské gymnázium biskupa P. Jantauscha v Trnave Počas tohto ročníka sme nabrali skúsenosti a dôležitú spätnú väzbu. O rok sa tešíme na väčší počet žiakov, nové druhy úloh, ktoré vymyslíme aj v spolupráci s našimi študentmi, ale najmä na zábavu a potvrdenie, že história nie sú len „nudné fakty a množstvo dátumov“.

Radoslava Ristovská

lostí, ale aj pozadie fungovania komunistického represívneho aparátu, vrátane aktivít ŠtB a možných zásahov sovietskej KGB. Kniha zároveň približuje prostredie podzemnej cirkvi, šírenie samizdatu, mechanizmy cenzúry a manipulácie súdnych procesov.

Príbeh troch mladých mužov nadobudol v svojej dobe aj medzinárodný rozmer. Vyvolal vlnu solidarity a ohlasov v zahraničí, pričom meno Branislava Borovského zaznelo dokonca aj v prejave amerického prezidenta Ronalda Reagana. Tento fakt podčiarkuje význam celej kauzy v kontexte studenej vojny a zápasu za náboženskú slobodu.

Podujatie bolo ukončené diskusiou, počas ktorej mali študenti možnosť položiť otázky a hlbšie reflektovať nielen historický kontext, ale aj aktuálny odkaz prezentovaného diela. Kniha predstavuje silné svedectvo o viere, odvahe a morálnej integrite jednotlivca tvárou v tvár neslobode.

Michal Franko

Exkurzia katedry klasickej archeológie

Dňa 20. marca 2026 absolvovali študenti a pedagógovia Katedry klasickej archeológie FF TU odbornú exkurziu do Mušova a Mikulova, ktorú pripravilo občianske združenie Pro Archaeologia Classica. Prvou zastávkou bolo Návštevnícké centrum Mušov – Brána do Rímskeho ríše, ktoré spravuje Archeologický ústav AV ČR v Brne. Centrum sa nachádza pod Hradiskom u Mušova, lokalitou s významnou rímskou vojenskou prítomnosťou na území germánskych Markomanov. Rímske aktivity sú tu doložené od 1. storočia po Kr., pričom rozhodujúci význam nadobudla pevnosť v období markomanských

vojen v rokoch 172 – 180 po Kr. V tom čase plnila nielen obrannú, ale aj logistickú a pravdepodobne veliteľskú funkciu. Študenti sa pohybovali v priestore niekdajšieho rímskeho tábora a zároveň mali možnosť vidieť miesto aktuálneho archeologického výskumu. Nálezy spojené s vojenským zázemím ukazujú, že rímska prítomnosť severne od Dunaja nebola len krátkodobým vojenským zásahom, ale mala komplexnejší a dlhodobý charakter. Druhá časť exkurzie pokračovala v Regionálnom múzeu v Mikulove, kde si účastníci prezreli expozíciu Rímania a Germáni v kraji pod Pálavou. Expozícia pribli-

žuje život na južnej Morave v prvých storočiach po Kr. prostredníctvom germánskych a rímskych nálezov. Osobitnú pozornosť pútal hrob germánskeho veľmoža z 2. storočia po Kr., objavený pri Mušove. Ide o jeden z najbohatších nálezov svojho druhu na území Čiech. Obsahoval zbrane, pozlátané kovania opaskov aj rímske sklenené a bronzové nádoby. Exkurzia tak študentom priblížila priestor, v ktorom sa na relatívne malej ploche sústreďujú kľúčové pramene pre výskum markomanských vojen, rímskej prítomnosti severne od Dunaja aj postavenia germánskych elit v 2. storočí po Kr.

Lucia Nováková

Univerzita spojená literatúrou

Sofia Jankovská

Dňa 15. apríla 2026 sa priestor jedálne pedagogickej fakulty stal miestom stretnutia študentov, ktorým sa srdcovou záležitosťou stala literatúra, presnejšie – vlastná tvorba. Príspevky účastníkov boli naozaj pestré, líšili sa jazykmi, štýlmi i témami.

Do literárneho podujatia sa zapojili študenti pedagogickej, filozofickej aj právnickej fakulty. Na úvod sme si vypočuli slová organizátorky podujatia Sofie Jankovskej z Katedry slovenského jazyka a literatúry PdF (KSJaL), potom sa krátko prihovorila dekanica PdF Viera Peterková a aj vedúci katedry Juraj Hladký, ktorý aktívne pomáhal podujatie zorganizovať. Prvú časť Večera vlastnej tvorby otvárali prozaické príspevky. Mali sme možnosť vypočuť si prózu Lenky Dubickej Vrah s temnejšou, až mrazivo severskou atmosférou. V podobnom dramatickom duchu bol odprezentovaný aj príspevok Alexa

Pavla. Trojicu príspevkov uzatvárala próza osobne neprítomného účastníka, ktorý nám dal povolenie príspevok prečítať v autorskej anonymite. Pod pseudonymom Romanus von Rayne sme si vypočuli jeho filozoficky ladenú poviedku o huslistovi.

Pred ukončením prvej časti večera sme mali jedinečnú možnosť vidieť aj umelecké tlmočenie piesne do posunového jazyka študentkou KSJaL Luciou Stracovou. Lucia tlmočila skladbu Tancuj od Polemicu bez hudobného sprievodu, aby bolo divákovi umožnené vnímať skladbu tak, ako ju vnímajú nepočujúci. Počas prestávky sme mali okrem diskusie možnosť odniesť si domov aj knihy z knižného kútika. Knižné príspevky štedro sprostredkovala študentka KSJaL Tamara Žalobínová.

Po prestávke nás už očakávali básnické príspevky účastníkov. Túto časť večera sme otvárali inojazyčným príspevkom,

konkrétne básňou Niny Ďudákovovej v anglickom jazyku, ktorá tematizovala pominuteľnosť. Z existenciálnych tém sme sa preniesli do roviny inovatívneho prepájania mýtického a súčasného prostredníctvom zmyslovej básne Evy Kocúrovej Pôst pre nymfu. Báseň Morfeus napísal a sám aj predniesol Lukáš Turiak. V druhej polovici prezentácie básnických príspevkov sa pertraktovala problematika ekológie. Sebastián Mojžiš nám prečítal svoje dve básne o úcte k prírode – Spálený les a Nepočujeme les, čo volá nás. Nasledoval príspevok Malwiny Tkacz, doktorandky PF TU. Jej báseň o pozorovaní získala v Poľsku ocenenie v súťaži *Turniej Horaka*. S Malwinou sme neskôr diskutovali v angličtine, Tamara Žalobínová predkladala jej odpovede do slovenského jazyka. Báseň najskôr predniesla Sofia Jankovská v slovenskom preklade od autorky a následne ju autorka prečítala v poľskom jazyku. Večer sme zakončili vystúpením doktorandky Alexandry Maruniakovej. Alexandra nám prišla predstaviť ukážky zo svojej plánovanej básnickej zbierky s hlbokým humánnym odkazom. Po vystúpeniach pani dekanica všetkým účastníkom poďakovala a odovzdala im symbolické darčeky.

Celé podujatie sa nieslo v duchu vzájomnej podpory a záujmu o literárnu tvorbu. Veríme, že po tomto večeri účastníci budú vo vlastnej tvorbe pokračovať a v budúcnosti nás zasa niečím novým prekvapia. Pre ostatných zúčastnených môže byť Večer vlastnej tvorby inšpiráciou a aj podnetom k vlastnej literárnej tvorbe.

Účastníci Večera vlastnej tvorby. Foto: Timea Jankovská.

60. ročník biologickej olympiády – krajské kolo (2026)

Katedra biológie Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave privítala v dňoch 4. a 5. februára 2026 študentky a študentov gymnázií a stredných odborných škôl. Na pôde fakulty sa uskutočnil 60. ročník Biologickej olympiády – krajské kolo, ktorý prebehol pod vedením predsedníčky Jany Fančovičovej.

Na organizácii a úspešnom priebehu krajského kola v kategóriách A a B sa podieľali Simona Todáková, Klaudia Slobodová, Jozef Kováčik, Ivana Hnátoová, Ivana Šimončíčová, Radoslav Kvasničák, Alžbeta Hornáčková.

Priebeh súťaže

Viac ako 50 účastníkov riešilo náročné teoretické aj praktické úlohy. Súčasťou praktickej časti boli napríklad emulgácia tukov, izolácia DNA z banánu, rez kuracieho srdca či pozorovanie cievnych zväzkov.

Samostatnou súčasťou olympiády bola projektová časť, do ktorej sa zapojilo deväť študentov. Predstavili projekty zamerané na aktuálne biologické a zdravotnícke témy, ako napríklad včasnú diagnostiku rakoviny, biologickú aktivitu medu, vplyv hudby na kognitívne procesy, orálnu mikrobiotu či vitamínovú rovnováhu v tehotenstve.

Všetci účastníci v oboch kategóriách sa stali úspešnými riešiteľmi krajského kola.

Výsledky súťaže:

Kategória A – teoreticko-praktická časť
1. miesto: Juraj Dzurech – Gymnázium Pierra de Coubertina, Piešťany

2. miesto: Lukáš Stanko – Gymnázium Vojtecha Miháliku, Sered'

3. miesto: Matúš Vagunda – Gymnázium Vojtecha Miháliku, Sered'

Kategória A – projektová časť
1. miesto: Andrej Vinš – Súkromné bilingválne gymnázium, Galanta

2. miesto: Katarína Petrovičová – Gymnázium F. V. Sasinka, Skalica

3. miesto: Agáta Látalová – Gymnázium F. V. Sasinka, Skalica

Kategória B – teoreticko-praktická časť
1. miesto: Filip Flek – Gymnázium Angely Merici, Trnava

2. miesto: Michal Krumpár – Gymnázium Pierra de Coubertina, Piešťany

3. miesto: Šimon Nižňanský – Gymnázium Vojtecha Miháliku, Sered'

Kategória B – projektová časť
1. miesto: Peter Trnka – Arcibiskupské gymnázium biskupa P. Jantauscha, Trnava

2. miesto: Karolína Gonová – Gymnázium Pierra de Coubertina, Piešťany

3. miesto: Viktória Uhliariková – Gymnázium F. V. Sasinka, Skalica

Vyjadrujeme uznanie všetkým súťažiacim aj pedagógom a víťazom srdečne blahoželáme.

Kategória C

Katedra biológie PdF TU privítala 13. marca 2026 študentky a študentov v rámci 60. ročníka Biologickej olympiády – krajského kola v kategórii C. Na pôde fakulty sa uskutočnila teoreticko-praktická a projektová časť súťaže.

Teoreticko-praktickej časti sa zúčastnilo 12 študentov, pričom dvaja z nich postúpili do celoslovenského kola. V projektovej časti súťažilo 14 študentov.

V rámci projektovej časti získal 1. miesto projekt Lov na mikroplasty, 2. miesto obsadil projekt Bud' in a kompostuj s dažďovkami a na 3. mieste sa umiestnil projekt Výber vhodných typov krmív a sledovanie prikrmovania divjej zveri v zimnom období.

Medzi ďalšie prezentované projekty patrili Školou k čistej planéte, Porovnanie vývinu žriebät, Porovnanie vtáčích spoločenstiev v rôznych typoch prostredia, Pitný režim včiel, Liečivé

rastliny v našich domácnostiach, Ako vycvičiť psa, Od mlieka k syru a Environmentálne dopady využívania fotovoltaickej energie v domácnostiach.

Na organizácii a úspešnom priebehu krajského kola sa podieľali J. Fančovičová, S. Todáková, K. Slobodová, J. Kováčik, I. Hnátoová, I. Šimončíčová, R. Kvasničák a A. Hornáčková.

Výsledky súťaže

Kategória C – teoreticko-praktická časť

1. miesto: Sofia Siváková – Základná škola V. Paulínyho-Tótha, Senica

2. miesto: Tomáš Madara – Základná škola Podzámska, Hlohovec

Kategória C – projektová časť

1. miesto: Nela Murínová – Základná škola Brezová, Piešťany

2. miesto: Daniel Prelovský – Gymnázium Janka Matúšku, Galanta

3. a 4. miesto: Erika Šírová – Základná škola s materskou školou Štefanov, Štefanov

3. a 4. miesto: Mia Meszárošová – Základná škola Sídliisko SNP, Galanta

Všetkým súťažiacim a ich pedagógom patrí poďakovanie za vynaložené úsilie a víťazom úprimne blahoželáme.

Michaela Tabačárová

Foto: archív autorky

23

Docent Pavlovič o postavení Štvrtého

Svoje životné jubileum sa doc. PaedDr. Jozef Pavlovič, CSc. rozhodol tento rok osláviť v priestoroch jemu blízkych – v aule pedagogickej fakulty, obklopený svojimi kolegami a študentmi. S nimi

sa v stredu 25. februára 2026 podelil o svoje bohaté poznatky v oblasti štylistiky, presnejšie náboženského jazykového štýlu. V prednáške poslucháčom priblížil posta-

venie tzv. Štvrtého, stojaceho v komunikačnom modeli náboženského štýlu, obrazne i doslovne, nad autorom, autorským subjektom a príjemcom. Pojem „Štvrtý“ predstavil pôvodne teológ Francois Vouga, odhalenie identity Štvrtého však docent Pavlovič prenechal svojim hosťom. Sme radi, že môžeme týmto spôsobom pánovi docentovi Pavlovičovi vyjadriť gratulácie a zaželať mu, aby ho jeho energia a zmysel pre humor ani naďalej neopúšťali.

Samuel Král'

Foto: Juraj Hladký

Novinky z fakulty zdravotníctva a sociálnej práce

JobDay 2026 spojil študentov zdravotníckych odborov s praxou

Alena Uričková
Foto: archív autorky

Dňa 25. marca 2026 sa v aule Pazmaneum uskutočnilo podujatie JobDay 2026, ktoré zorganizovali katedra ošetrovateľstva, katedra verejného zdravotníctva a katedra laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve. Podujatie bolo zamerané na prepojenie akademického prostredia so zdravotníckou praxou a ponúklo študentom jedinečnú možnosť stretnúť sa so zástupcami významných zdravotníckych zariadení a zamestnávateľov na Slovensku. Hlavným cieľom JobDay 2026 bolo predstaviť široké spektrum pracovných príležitostí v zdravotníctve, podporiť kariérne smerovanie študentov a posilniť spoluprácu medzi vzdelávacími inštitúciami a zdravotníckou praxou. Podujatie zároveň vytvorilo priestor na nadviazovanie kontaktov medzi študentmi a odborníkmi z praxe, čo prispieva k lepšej orientácii absolventov na trhu práce.

Program podujatia slávnostne otvoril dekan fakulty Jaroslav Slaný, po ktorom nasledovali odborné prezentácie jednotlivých zdravotníckych zariadení. Ako prvá sa predstavila Fakultná ne-

mocnica v Trnave, ktorá patrí medzi najväčších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v Trnavskom kraji a zároveň slúži ako výučbová základňa. Nasledovala prezentácia Národného onkologického ústavu v Bratislave, špecializovaného pracoviska zameraného na komplexnú onkologickú starostlivosť, výskum a klinické skúšanie. Národný ústav srdcových a cievnych chorôb v Bratislave, ktorý patrí medzi najmodernejšie špecializované praco-

viská v oblasti kardiovaskulárnej medicíny na Slovensku, prezentáciu zameranú na vysokú odbornosť pracoviska a jeho význam v systéme špecializovanej zdravotnej starostlivosti. Svoje portfólio predstavilo aj zariadenie Kardiocentrum Nitra, ktoré ponúka komplexnú starostlivosť o pacientov so srdcovo-cievnymi ochoreniami s dôrazom na moderné diagnostické a liečebné postupy. V ďalšej časti programu vystúpilo SANOM Bratislava, špecializované rehabilitačné zariadenie, ktoré poskytuje modernú neurorehabilitačnú starostlivosť vrátane roboticky asistovanej liečby. Súkromný sektor zastupovala spoločnosť AGEL SK spolu s AGEL LAB, ktorá predstavila svoju sieť zdravotníckych zariadení a laboratórií a zdôraznila možnosti kariérneho rastu v rámci najväčšieho súkromného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v strednej Európe. Nasledovala prezentácia spoločnosti Penta Hospitals SK, ktorá predvädzuje rozsiahlu sieť regionálnych

nemocníc a moderné zdravotnícke zariadenia vrátane nemocnice Bory, jednej z najnovších a technologicky najpokročilejších nemocníc na Slovensku. Program uzavrela Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici, ktorá patrí medzi najväčšie a najvýznamnejšie nemocnice na Slovensku a poskytuje koncovú zdravotnú starostlivosť pre celý Banskobystrický kraj. JobDay 2026 opätovne potvrdil svoj

význam ako platforma, ktorá prepája študentov so zdravotníckou praxou. Podujatie tak významne prispieva k motivácii budúcich zdravotníckych pracovníkov a podporuje ich profesionálny rozvoj už počas štúdia.

Úprimné a srdečné poďakovanie všetkým zdravotníckym zariadeniam a nemocniciam, ktoré sa aktívne zapojili do podujatia a venovali svoj čas prezentácii pracovných príležitostí, pracovného prostredia a možností profesijného

uplatnenia v praxi. Ich ochota, profesionálny prístup a otvorenosť významne prispeli k naplneniu hlavného cieľa podujatia JobDay 2026.

Zároveň patrí poďakovanie všetkým študentom, ktorí sa podujatia zúčastnili a aktívne využili možnosť získavať informácie o budúcich pracovných príležitostiach. Ich záujem je dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja spolupráce medzi vzdelávacími inštitúciami a zdravotníckou praxou.

Kenský akademici navštívili fakultu zdravotníctva a sociálnej práce

Počas prvých dvoch marcových týždňov navštívili fakultu významní akademici z Pwani University (School of Health and Human Sciences) v Keni v rámci programu Erasmus+ KA171. Na dvojtyždňovú mobilitu prijali pozvanie Dr. Makorani Mjidho – Jeho Veličenstvo (Dr.) Haye Makorani-a-Mungase VII., tradičný kráľ národa Pokomo, dekan fakulty a lekár, spolu s Williamom Isaacom Kyalom, peda-

gógom katedry ošetrovateľstva, výskumníkom a koordinátorom zahraničnej spolupráce.

Počas pobytu sa aktívne zapojili do výučby, odborných diskusií so študentmi a akademikmi, ako aj do pracovných stretnutí zameraných na rozvoj medzinárodnej spolupráce. Program ich návštevy priniesol množstvo podnetných odborných aj kultúrnych výmen.

Návšteva prispela k prehĺbeniu partnerstva medzi oboma inštitúciami a otvorila nové možnosti pre spoločné vzdelávacie a výskumné aktivity.

www.fzsp.truni.sk

Vzácná návšteva z Kene na katedre laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve

Dňa 5. marca 2026 mala katedra laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve česť privítať vzácneho hosta z Kene, akademika Capt. (rtd) Dr. I. A. Makorani Y'Dhidha-a-Mjidho. Jeho návšteva predstavovala významnú príležitosť na predstavenie pracoviska, odbornej činnosti katedry a jej zázemia v oblasti vzdelávania i výskumu. V rámci programu mu boli predstavené

priestory laboratórií, ich materiálno-technické vybavenie, ako aj jednotlivé tímy pôsobiace na katedre, ktoré sa podieľajú na pedagogickej, odbornej a vedecko-výskumnej činnosti.

Stretnutie sa nieslo v priateľskej a podnetnej atmosfére, ktorá vytvorila priestor na vzájomnú výmenu skúseností, odborný dialóg a prezentáciu aktivít pracoviska.

Súčasnou návštevy bola aj diskusia o možnostiach ďalšej spolupráce, najmä v oblasti vzdelávania, výskumu a rozvoja medzinárodných akademických partnerstiev. Návšteva tak bola nielen prejavom záujmu o činnosť katedry, ale aj cenným impulzom pre budovanie nových odborných kontaktov a spolupráce do budúcnosti.

Patricia Hockicková

Úspech študentky katedry laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve na fakultnom kole ŠVOČ

Dňa 9. apríla 2026 sa na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce TU uskutočnilo fakultné kolo Študentskej vedeckej odbornej činnosti. Katedru laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve zastupovali študentky Nikola Piskorová a Radka Baranová, ktoré prezentovali svoje odborné práce pred odbornou komisiou.

Mimoriadne nás teší víťazstvo R. Baranovej. Na prvom mieste sa v zdravotníckych vedách umiestnil aj Lukáš Marušinec a Ema Bartánusová v behaviorálnych vedách. R. Baranová sa

vo svojej práci, ktorú vypracovala pod vedením Alžbety Kaiglovej venovala izolácii DNA z kliešťov *Ixodes ricinus* metódou alkalického hydrolyzy a jej porovnaníu s alternatívnymi postupmi. Tento úspech je výsledkom jej zodpovednej prípravy, odborného záujmu a kvalitnej práce. Účasť študentov katedry na fakultnom kole ŠVOČ zároveň potvrdzuje, že pracovisko vytvára kvalitné zázemie pre rozvoj mladých talentov a podporu ich odbornej i výskumnej činnosti.

Patricia Hockicková

Foto: autorka

Ako byť svetlom v digitálnej tme a soľou s využitím AI?

zdroj: tf.truni.sk/ai

Koncom marca otvorila fakulta tému, ktorá sa už dávno netýka len odborníkov na technológiu. Prednáška Petra Šeba, držiteľa ocenenia Marketér roka 2025, vznikla v spolupráci s Digital marketing clubom Univerzity Komenského v Bratislave a priniesla vecný pohľad na digitálny svet, v ktorom dnes žijeme, pracujeme aj premýšľame. Reč nebola iba o nástrojoch, ale aj o tom, čo s človekom robí prostredie postavené na dátach, algoritmoch a neustálom boji o pozornosť. V takomto svete je čoraz dôležitejšie vedieť nielen používať technológiu, ale aj rozlišovať, čo v nás posilňuje a čo z nás odčerpávajú.

Pozornosť, obsah a zodpovednosť
Počas stretnutia zaznelo, že digitálny priestor nie je neutrálny. Sociálne siete, aplikácie aj vernostné systémy si všímajú naše správanie a premieňajú ho na dosah, zacielenie a zisk. Aj preto sa mení význam slova obsah. Už nestačí, aby bol rýchly alebo nápadný; čoraz viac záleží na tom, či má vnútornú váhu a či človeka nerozptyľuje od podstatného. Pri pohľade

na Facebook, Instagram či TikTok sa ukázalo, že každá platforma pracuje s pozornosťou iným spôsobom a každá si vyžaduje inú mieru obozretnosti. Podobne zaznelo aj pri umelej inteligencii: môže pomôcť pri rešerši, tvorbe či technickej príprave, no ľudský úsudok, miera a zodpovednosť ostávajú nezastupiteľné.

Teologická výskum

Táto prednáška nie je osamelým podujatím. Na fakulte sa téma veľkých jazykových modelov rozvíja už dlhšie vo výskume, ktorý prepája teológiu, analýzu textov a súčasné tech-

nologické nástroje. Jedna zo štúdií našich pedagógov ukázala, že AI vie s vysokou presnosťou pomáhať pri rozpoznávaní tematických vzorcov v náboženských textoch, a otvorila aj ďalšiu spoluprácu s Národným superpočítačovým centrom. Tá sa dnes posúva smerom k analýze textov, ktoré formujú spoločenský a kultúrny diskurz, vrátane tém identity, polarizácie, pravdy či dezinformácií. Do tejto línie sa zapájajú aj študenti, takže aktuálne technológie tu nevstupujú len ako predmet zvedavosti, ale aj ako nástroj akademického premýšľania o človeku a spoločnosti.

Katedra counselingu: práca s traumou

V marci privítala katedra counselingu zahraničnú odborníčku Dr. Gulnoru Hundley z University of Central Florida. Počas pracovného týždňa sa zapájala do výučby programu Counseling a viedla aj workshop venovaný práci s traumou. Pre študentov

boli vytvorené podmienky pre získanie skúsenosti, ako sa o náročnej a citlivej téme dá hovoriť odborne, vecne a zároveň s rešpektom k ľudskému príbehu. Trauma sa totiž nedá uchopiť len cez pojmy; vyžaduje si aj schopnosť vnímať krehkosť člove-

ka, hranice pomoci a zodpovednosť toho, kto sprevádza.

Výučba prepájajúca teóriu s terénom

Workshop priniesol praktické podnety z odbornej praxe a obohatil

výučbu o medzinárodnú perspektívu. Zároveň ukázal, že citlivé témy sa najlepšie učia tam, kde zostávajú v kontakte s konkrétnym prostredím pomoci. Aj preto bola súčasťou programu návšteva Centra pomoci rodine v Trnave, kde sa otvoril bližší pohľad na fungovanie sociálnych služieb a na reálne formy podpory rodín v záťažových situáciách. Takéto spojenie akademického prostredia s terénom dáva štúdiu pevnú pôdu pod nohami: vedomosti a odbornosť sa prirodzene preverujú v kontakte s realitou.

Program, ktorý pripravuje na sprevádzanie

Counseling je profesijne orientovaný bakalársky program v odbore sociálna práca. Od roku 2022 pripravuje študentov na sprevádzanie ľudí v krízach, pri hľadaní riešení a v náročných životných obdobiach. Jeho podoba stojí na prepojení teoretic-

kej prípravy s praktickými výcvikmi, blokovo prezenčnou výučbou, odbornou praxou a pravidelným kontaktom so zariadeniami sociálnych služieb a poradenským prostredím. Študenti si počas nácvikov osvojujú mäkké zručnosti a následne ich uplatňujú pod vedením supervízorov v priamom kontakte s rôznymi

cieľovými skupinami. Absolventi nachádzajú uplatnenie v sociálnych službách, poradenstve aj v nových poradniach komplexnej pomoci, kde sa interdisciplinárne spájajú sociálna práca, counseling a podpora rodín.

zdroj: tf.truni.sk/praca-s-traumou

Tréning vedenia dialógu pre študentov mediácie

Počas prvého jarného víkendú sa študenti programu náboženská a kultúrna mediácia stretli v Nitre na interaktívnom duchovnom seminári Prístup bližšie. Už od začiatku bolo zrejmé, že nepôjde o bežný víkendový program s prednáškami a diskusiou. Dôležitú úlohu tu mala atmosféra, v ktorej sa žiaden zo študentov nemusel ponáhľať s odpoveďou ani obhajovať vlastnú pozíciu. Spiritualita, rozhovor, ticho aj spoločná prítomnosť vytvorili rámec, v ktorom sa dalo hovoriť autenticky a počúvať pozornejšie. Práve takto vzniká bezpečný priestor, nevyhnutný pre dia-

lóg, ktorý môže mať pre zúčastnené strany liečebný potenciál.

Počúvanie sa učí cez skúsenosť

Víkend sa niesol v línii troch krokov: Tu som, Vidím ťa, Našli sme sa. Tieto názvy nácvikových blokov sa počas seminára menili na konkrétnu skúsenosť. Účastníci pracovali s reflexiou, pohybom, hudbou aj telesným sprítomnením a zároveň si skúšali, čo znamená facilitovať skupinu a udržať rozhovor bez toho, aby sa zmenil na súboj stanovísk. Dôležité bolo aj to, že impulzy z víkendú nezostali uzavreté v jednom podujatí. Počas nasle-

dujúceho prezenčného týždňa na ne študenti ďalej nadväzovali, reflektovali ich vo výučbe a spracovali ich aj do materiálov využiteľných pri ďalšej práci so skupinami.

Program, ktorý smeruje do života

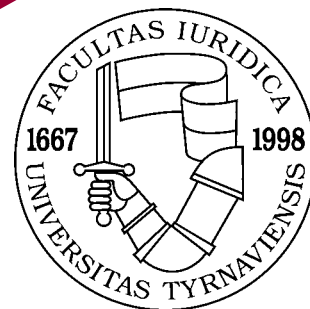
Náboženská a kultúrna mediácia je profesijne orientovaný bakalársky program v odbore teológia, ktorý umožňuje štúdiu aj pre pracujúcich. Vyrastá z presvedčenia, že dnešná spoločnosť potrebuje ľudí, ktorí vedú citlivo viesť rozhovor, pracovať s konfliktom a vytvárať priestor na porozumenie tam, kde sa názory aj životné svety rozchádzajú. Program stojí na filozofii a teológii, no od začiatku je prepojený s praxou: s facilitáciou dialógu, s výcvikmi vo farnostiach, komunitných organizáciách a tiež s konkrétnou prácou v občianskom prostredí a cirkevných komunitách. Z tejto kombinácie vzniká štúdium, ktoré vstupuje do miest, kde sa dnes rozhoduje o kvalite spoločenského diania.

zdroj: tf.truni.sk/pristup-blizsie

Za TF TU pripravil Jozef Žuffa

Foto: tf.truni.sk

Prednášky zahraničného lektora Emre Atsü na právnickej fakulte

Ingrid Lanczová

Foto: archív autorky

Dňa 26. marca 2026 sa na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave konali dve prednášky významného zahraničného hosta, prednášajúceho Emre Atsü z tureckej Istanbul Kent University. Bolo nám ctou privítať absolventa University of Oxford, American University of Paris, kandidáta PhD. v odbore European Union Studies na Istanbul University, pedagóga a vedúceho oddelenia zahraničných vzťahov na Istanbul Kent University. Výborné vzdelanie, plynulosť vo viacerých svetových jazykoch a štúdium na prestížnych svetových univerzitách zamerané na medzinárodné vzťahy, komparatívnu politiku a európske štúdie boli citeľné počas celého jeho prejavu, čoho dôkazom bol záujem zo strany študentov, ktorí miesto obednej pauzy zotrvali v prednáškovej sále na pokračujúcu diskusiu v trvaní ďalšej prednáškovej hodiny.

Prvá prednáška mala názov *Europe's Reconstruction and the Origins of European Integration*. Prednáška bola rozdelená do troch častí – história vzniku Európskej únie, vplyv USA na vznik EÚ a postavenie a pohľad Turecka na EÚ, ktorú, slovami druhého prezidenta Turecka budujúceho modernú pluralitnú demokraciu, ľsmeta İnönü, opísal ako „najodvážnejší krok v dejinách ľudstva smerom k spolupráci medzi národmi“. Počiatky európskej integrácie predstavil ako synergiu šiestich oblastí – potreby zmierenia a budovania mieru po

Alena Petrovičová z IRO (vľavo), Emre Atsü z Istanbul Kent University a prodekanka PF Ingrid Lanczová (vpravo)

druhej svetovej vojne, riešenia nemeckej otázky, vysporiadania sa so sovietskym tlakom, americkej podpory, inštitucionálnych inovácií, a, samozrejme, ekonomickej rekonštrukcie. Záverom študentom zopakoval svoje kľúčové myšlienky, najmä to, že: „Európska integrácia nezačala ako abstraktný idealizmus, ale bola výsledkom prestavby Európy zničenej druhou svetovou vojnou,... Spojené štáty americké mali kľúčové postavenie v európskej integrácii z dôvodu bránenia rozširovania vplyvu komunizmu, ekonomickej rekonštrukcie, bezpečnostných záruk a diplomatickej podpory,... Marshallov plán a Organizácia pre európsku hospodársku spoluprácu (OEEC, neskôr OECD) pomohli inštitucionalizovať spoluprácu,... NATO poskytlo strategický dáždnik, pod ktorým sa mohla prehli-

biť integrácia,... Európske spoločenstvo pre uhlie a oceľ a rímske zmluvy premenili povojnovú Európu a od rivality ju priviedli k štruktúrovanej vzájomnej spolupráci,... európska orientácia Turecka má hlboké korene vo vesternizácii republiky a stala sa nevyhnutnou v dôsledku povojnového sovietskeho tlaku.“

Druhá prednáška mala názov *The Transformation of the European Union's Foreign and Security Policy Capacity*. Postavená bola na troch pilieroch, a to vysvetlení: „rôzneho chápania moci v medzinárodných vzťahoch, konkrétne moci (vplyvu) EÚ,... pôvodného chápania civilnej, normatívnej a trhovej sily EÚ, z ktorých je naďalej každá významná, ale ani jedna nepostačuje osamotene na vysvetlenie súčasnej transformácie EÚ,... geopolitických šokov, ktoré sú za posledné desaťročie výzvou dlhodobej normatívnej identity EÚ, pričom k viac strategickému smerovaniu EÚ prispela najmä rusko-ukrajinská vojna, transatlantická neistota, rastúci vplyv Číny či Brexit, hoci nezamedbateľným ostáva aj vnútorná fragmentácia prostredníctvom protieurópskych frakcií.“

Prednášky boli obohacujúcim a sviežim náhľadom odborníka na právo a politiku Európskej únie, ktorý je občanom nečlenskej krajiny, akademicky aj osobne vnímajúcim európsku integráciu na pozadí desaťročí trvajúcich prístupových snáh Turecka. V rámci tejto druhej prednášky

zarezonovala myšlienka, a to, že cieľom Európskej únie bolo sloboda pohybu osôb, služieb, tovaru a kapitálu urobiť rutinou. Vieme však, že rutina býva príjemná a v jej jednodielnosti sa dá komfortne stratiť. Preto je dôležité pripomínať si, čo stálo na jej počiat-

ku. V prípade Európskej únie, napríklad, ako povedal Robert Schuman: „urobiť vojnu nielen nemysliteľnou, ale materiálne nemožnou.“ A to je cieľ nevyčísľiteľnej hodnoty. Za sprostredkovanie týchto prednášok a nadviazanie ERASMUS+ koope-

rácie s Istanbul Kent University ďakujeme Rektorátu Trnavskej univerzity v Trnave, vrátane IRO oddelenia, osobitne pani prorektorke pre vonkajšie vzťahy a spoluprácu, doc. Mgr. Dane Masarykovej, PhD., a pani Mgr. et Mgr. Alene Petrovičovej.

Ľudské práva v trestnom konaní

Dňa 24. februára 2026 sa na pôde Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave konala prednáška trestného sudcu, JUDr. Jozefa Cabana, PhD., z Okresného súdu Trnava, na tému ľudských práv v trestnom konaní. Úvodom bola prezentovaná relevantná právna úprava obsahujúca ľudské práva (Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Charta základných práv Európskej únie, Ústava Slovenskej republiky, Trestný poriadok – zákon č. 301/2005 Z. z.). Následne boli pre-

zentované vybrané praktické príklady, na ktorých mohli študenti vidieť prejav týchto práv a ich vplyv v trestnom konaní. Študentom bolo priblížené rozhodovanie o väzbe so zameraním na procesný postup vo svetle práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, uplatnenie práv prostredníctvom konkrétnych námietok v súdnom konaní, ako aj uplatnenie práva na obhajobu pri výsluchu svedka, vrátane konfliktu medzi právom na obhajobu a ochranou poškodeného pred

druhotnou viktimizáciou. Záverom boli prezentované aktuálne rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, týkajúce sa zásahu do súkromia (vstup do mobilného telefónu) a retroaktivity (lex mitior – použitie takej právnej úpravy pre páchatela, ktorá je pre neho priaznivejšia, a to aj ak nadobudla účinnosť až po spáchaní činu) a ich vplyv na rozhodovacie súdnu prax. Podujatie bolo organizované v rámci projektu podporeného Európskou úniou: 101238560 – HRPEU – ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH.

Ingrid Lanczová

Študenti právnickej fakulty pre študentov gymnázia

Študenti Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave prednášali pre študentov 3A na Gymnázium Janka Matúška v Galante na tému: Čo sú ľudské práva a kto ich chráni? Od školy až po Európsky súd. Podujatie sa konalo v rámci projektu Jean Monnet podporeného Európskou úniou a fakultnej iniciatívy „VŠ pre SŠ“. Za organizáciu boli zodpovedné prodekanica Dominika Moravcová a prodekanica Ingrid Lanczová. Za ochotu a výbornú spoluprácu ďakujeme riaditeľovi gymnázia Mgr. Vladimírovi Novotovi. A hlavne ďakujeme skvelej zostave našich študentov: R. M. Stejnová, L. M. Kurtiniaková, E. Kunová, S. M. Masárová, A. Alexanderčík, V. Koričanská za výbornú prípravu, odborné a kreatívne spracovanie témy, samostatnosť, skvelý prednes, tímovú spoluprácu a dobrú atmosféru! Boli ste skvelí. Študenti si vďaka vám osvojili informácie o ľudských právach, ich charaktere, rozdieloch medzi relatívnymi a absolútnymi ľudskými právami či základných dokumentoch, ktoré zakotvujú ľudské práva na Slovensku, v rámci OSN, Rady Európy aj Európskej únie. Predstavené boli inštitúcie chrániace ľudské práva na národnej aj nadnárodnej úrovni. Záverečná časť prednášky bola venovaná krátkym rozborom súdnych

rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva (GÄFGEN VS. NEMECKO o zákaze mučenia, DELFI AS VS. ESTÓNSKO o slobode prejavu v online priestore, AIREY VS. ÍRSKO o práve na efektívny prístup k spravodlivosti) či Súdneho dvora EÚ (DIGITAL RIGHTS

ÍRSKO o tom, či môže štát uchovávať údaje o všetkých našich telefonátoch a správach). Študenti si pre stredoškóľakov pripravili aj krátke zábavné opakovanie na záver.

Ingrid Lanczová

Vyhodnotenie študentskej súťaže Fejtón 2026

Mesiac apríl sa dá vnímať všakovako: ako mesiac lesov, mesiac s medzinárodným dňom vtáctva, detskej knihy, ale aj ako mesiac typicky bláznivý. Na našej univerzite sa už niekoľko rokov spája aj s niečím iným, výnimočným: s vyhodnotením súťaže o najkrajší študentský fejtón. K textovej výzve v posledných rokoch pripájame aj výzvu k tvorbe karikatúr či kreslených vtipov, a tak dávame študentom všetkých fakúlt Trnavskej univerzity možnosť zmerať si sily v rôznych kreatívnych činnostiach.

Slávnostné vyhodnotenie tohtoročného Fejtónu bolo 29. apríla 2026. Organizátori súťaže (Katedra slovenského jazyka a literatúry a Katedra pedagogiky výtvarného umenia PdF a Univerzitná knižnica TU) pozvali naň všetkých účastníkov obidvoch sekcií – a takisto externých hostí i domácich pedagógov.

Do sekcie tvorby fejtónu a kresleného humoru či karikatúry sa tento rok zapojili tri fakulty. Najviac účastníkov bolo z pedagogickej fakulty (14). Piaty študenti reprezentovali filozofickú fakultu a z právnickej fakulty sme dostali dva príspevky. Jeden študent poslal do súťaže aj textový, aj grafický príspevok.

Odborná porota v sekcii Fejtón v zložení: Gabriela Magalová (KSJaL), Zuzana Martinkovičová (univerzitná knižnica) a Eva Jarábková z Fóra humoristov v Trnave skonštatovala zvýšenú úroveň zaslaných príspevkov. A to aj po štylistickej, aj po gramatickej stránke. Zvažovali sme, do akej miery možno tento kvalitatívny rast pripísať pomoci umelej inteligencie. ☺ Ale sú veci, ktoré štylisticky ľahko dokážeme vystopovať ako autorské – a pomoc pri oprave gramatických nedostatkov je povolená...

Úroveň ocenených príspevkov napokon môžete posúdiť sami, priestor tohto periodika to všetkým čitateľom umožňuje.

V kategórii textovej sekcie súťaže Fejtón 2026 sme ocenili tieto tri príspevky:

1. miesto: Marcela Haladejová (PdF) za fejtón **Mordor s červeným krížom**

2. miesto: Matúš Vetter (PdF) za fejtón **Kurz skromnosti**

3. miesto: Ondrej Lašák (FF) za fejtón s názvom **Fejtón**

V tejto sekcii sa porota rozhodla navyše udeliť tri osobitné ceny. Prvá patrí Andrejovi Vaškovi (PdF) za fejtón **Ruža medzi trňami**, ku ktorej pripojil aj svoju karikatúru.

Za kvalitný textový príspevok od študentov, pre ktorých nie je slovenčina materinský jazyk, udeľuje porota ďalšie dve ocenenia. Jedna je určená Zlate Sivtsovej (PF) za fejtón **Úžasne voniaš** a druhá Arturovi Zholudievovi (PdF) za fejtón **Najtrápnejšie rande v mojom študentskom živote**.

V sekcii karikatúra/kreslený humor 2026 sa porota (Roman Gajdoš z KPVU PdF a Martina Vyskupová z Katedry dejín a teórie umenia FF TU) rozhodla pre toto poradie:

1. miesto: Daniela Borošová (FF)

2. miesto: Tímea Baranková (PdF)

3. miesto: Simona Betegová (PdF)

Oceneným študentom srdečne blahoželáme. Naše uznanie však patrí všetkým, ktorí sa nebáli zmerať si sily s ostatnými v oblasti študentskej kreativity. Kiež by počet takých študentov z roka na rok rástol.

Mordor s červeným krížom

Návšteva lekára vie vo mne vždy vyvolať rešpekt. Hlavne, keď moju poslednú zapísanú preventívnu prehliadku objednávala ešte mama a faktom je, že človek musí byť sakramentsky zdravý, aby sa odvážil ísť k lekárovi.

Samotná čakáreň voňajúca ako dezinfekcia, ktorá by okrem baktérií a vírusov vyhnala aj satana, mi dáva pocit, že som na medziposchodí čistca, kde nikto nevie, kedy bude povolaný ďalej. Minúty sa menia na hodiny, letáky o kliešťovej encefalitíde na celovečerný film a klopanie na Hry o život. Keď už sa toho človek dočká, je čas na diagnózu. Zvyčajne sa netreba ničoho báť, lekár vám určí len takú diagnózu, akú si slovenské zdravotníctvo môže dovoliť. Horšie je, keď vás pošle k špecialistovi. Tam si uvedomíte, že možno ste na tie preventívne prehliadky chodiť mali. Termín na rehabilitáciu je zapísaný o dva roky a pre istotu len ceruzkou, keby sa pacient náhodou nedožil. Chvilku som si myslela, že sa mi už asi viac oplatí nedožiť. Potom som zistila, koľko stoja pohreby.

Samostatná kapitola je stomatológ. Strach zo zubárov v dospelosti nezmizne tak, ako sme si mysleli, iba sa trochu zmení. Mliečne zuby nahradia zuby trvalé a strach z vrtačky nahradí strach z doplatku. Došlo mi to v momente, keď mi ten mizerný pokrytec nakázal dve hodiny po ošetrovaní nejst. Môže sa s takou radou strčiť, po tej platbe nebudem jesť minimálne týždeň. Ale aspoň je optimista. „Za také zuby by ste sa v Bratislave nedoplatili,“ presviedča ma. A možno sa snaží trochu presviedčať aj seba. V Bratislave by sa ten chudák za také zuby neuživil.

Ale na odborníkov sa netreba sťažovať. Zdravie si treba vážiť, z pandémie Covid-19 sme sa ponaučili všetci. Nielen pre ten deficit vitamínu D po dvojročnom sedení medzi tými istými štyrmi stenami alebo preto, že sa nám každý mesiac ujo v skafandri špáral paličkou cez nos až v čelnom laloku, ale aj preto, že po pandémie sa môj strach zo starých, hundravých, zastrašujúcich doktorov zmenil na strach z mladých, nie až tak hundravých a zastrašujúcich doktorov, ktorí ale maturovali online. Vzhľadom na okolnosti sa toho ale nemusíme až tak báť, štát ich platí dostatočne mizerne na to, aby šli pracovať radšej do zahraničia. Momentálne ale netreba zúfať. Máme stále kopu nemocníc, v ktorých síce pacientom padá omietka na hlavu a technického vybavenia je málo, ale zato táto prvotriedna technika funguje už dobrých 200 rokov tak, že ju oči vidne doteraz nebolo potrebné vymeniť.

Naše zdravie je v dobrých rukách.

Marcela Haladejová

1. miesto v súťaži Kreslený humor/karikatúra 2026 Daniela Borošová

2. miesto v súťaži Kreslený humor/karikatúra 2026 Tímea Baranková

3. miesto v súťaži Kreslený humor/karikatúra 2026 Simona Betegová

Kurz skromnosti

Ako každý Slovák, aj ja mám široký arzenál dobrých vlastností. Úprimnosť, dobrosrdečnosť, pravdovravnosť... A za posledné mesiace som sa naučil aj skromnosti. Za nadobudnutie tejto rytierskej cnosti ale nevďačím sebe samému, ale štátu, v ktorom (ešte zatiaľ) žijem.

V potravinách stúpla cena všetkého, preto sa pristavujem len pri regáli s názvom „v zlave“. Pri vstupe do mesta mi miestna benzínka zakaždým pripomenie ropnú krízu, a tak zvolím lacnejší dopravný prostriedok – moje nohy. Už sa nemusím počas môjho presunu sústrediť na premávku, a tak sledujem billboardy. Jeden pajác s jamôčkami v lícach sľubuje zlacnenie potravín a ten druhý zasa zníženie cien nafty a benzínu. Paráda! Evidentne na nás myslia. Asi predsa bude Slovákom dobre. Slová nádeje sú pre Slováka to najviac – viac než skutky.

No a po istej chvíli (mesiacoch) mojej aktívnej skromnosti prichádzajú aj výsledky. Teraz si už môžem dovoliť kúpiť mame darček na narodeniny (išiel som pol na pol s bratom) a ministri s premiérom zasa nové haciendy. Počkat, prečo si oni kupujú nehnuteľnosti, no naša ekonomika sa ani nehla? Veď týmto tempom si môžu tú samotnú ekonomiku kúpiť. A ani na to nepotrebnú hypotéku či lízing. Prosto – dajú peniaze na stôl ako podobní talianski tajtrlíci v dvadsiatom storočí. Pokúšam sa zamyslieť a pritom volím taktiku Slovákom neznámu – hľadám chyby na sebe. Hoci mi kroky pánov v oblekoch prídu sebecké, možno je to moja mladistvá nerozvážnosť a nedostatok skúseností, ktoré mi bránia pochopiť taktiku veľikánov zvolených ľuďmi. Dám im ešte šancu.

Ponúkam svoje postrehy: vystrúhať si z rožka strúhanku alebo zavárať džem vyjde lepšie, než keby som si mal hotový produkt kupovať v obchode. Musím sa ešte pozrieť na zúbok spracovaniu ropy. Verím, že prídem na niečo prelomové. Ale môžem sa myliť. Veď ja, hlupák, som si myslel aj to, že keď odrobím v práci o 150 percent viac hodín ako doposiaľ, pribudne na účte nejaké to kilečko a ukáže sa to na platobnej páske Matúša Žebráka Vettera, a nie na páske Matúša Šutaja Eštoka. Prepáčte, nechcel som byť konkrétny, ale nefunguje mi backspace, takže už je neskoro.

Na všetkom zlom sa ale oplatí hľadať i pozitívne stránky. Síce je týchto pozitív toľko, koľko mladých talentovaných Slovákov žijúcich na Slovensku (každým rokom menej), stále sa oplatí mať hlavu hore a premýšľať. Premýšľať nad voľbami, ktoré urobíme my sami. Rozhodnúť sa, či je známe peklo skutočne lepšia voľba než neznáme nebo. A aby som vám dokázal, že aj ja dokážem nachádzať pozitívne stránky, pozrite na mňa: vďaka tejto vláde som už nejaké kilečká stratil. Škoda, že nielen tie fyzické...

Matúš Vetter

Fejtón

Už zase píšem. Fejtón. A kto to bude po mne čítať? Koho to bude baviť? Mohol som radšej tvoriť hudbu. Tú by ale tiež asi nikto nepočúval, iba ja, keď by som notu vedľa

noty skladal. Tak hádam dobre, že píšem fejtón. Nemusi vás baviť, ale musíte si ho prečítať, pretože ste porota. Aspoň nejaké publikum mám.

Píšem fejtón. Word ma neposlúcha: raz písmeno bez dĺžňa, raz písmo calibri. Už by som si mal kúpiť nový počítač. Alebo aspoň nepoužívať starý word, ktorý pred rokmi crackol môj ocino. Ale keďže som ešte nevyhral súťaž, ako by som si ho mohol kúpiť? A veď my máme vlastne predplatený word od školy. Ale ten nechcem používať. Ten funguje správne. To nepodnecuje kreativitu.

A prečo by som mal byť kreatívny? Píšem fejtón. Vlastne ani neviem, čo to fejtón je. Je toto fejtón? Neviem, dúfam, že aspoň porota bude vedieť. Alebo nemusí to vedieť, pokiaľ ma nevyľúči. Nie, že by mi to vadilo, že nebudem zapojený do súťaže, ale kto by bol potom moje publikum? A prečo vlastne potrebujem publikum? Píšem fejtón. Potrebujem iba pero a papier. Pero na písanie a papier tiež na písanie. A ešte hlavu, na tvorenie. A vlastne ruky. Ale rukami ťukám do klávesnice. Tak pero a papier nepotre-

bujem. Potrebujem publikum, porotu, skrátka niekoho. Niekoho, kto mi povie, či píšem fejtón. Neviem, ako má fejtón znieť. Slovenčina ma nikdy nefascinovala. Ani písanie. Neviem, prečo vlastne píšem. Videl som súťaž a chcel som sa zapojiť. A možno som v skutočnosti chcel iba publikum.

Už ozaj neviem, čo mám písať. Začínam byť nervózny... Aha... Fejtón! Po toľkých opakovaníach mi to slovo znie akosi čudne. Je to vôbec reálne slovo? Neskomolil som to? Otvorím Google a zisťujem, že také slovo existuje. Toto by mi v škole na slohu nikdy nedovolili. Ale čo ja viem? Možno áno, nebavila ma slovenčina.

Aby bol fejtón poriadny, musí mať aj zakončenie, prečítal som si. A tak píšem zakončenie. Lenže ja nie som poriadny. Ale neprekáča mi to, veď už mám publikum. Tak. A už mám aj fejtón. Takže už som spisovateľ. To už by som mohol týmto aj zarábať... Nie je to predsa len tak: fejtón napísať a publikum si získať.

Ondrej Lašák

Odkiaľ sme a kam kráčame... (študenti magisterského stupňa ošetrovateľstva)

Život študentov má svoje písané a nepísané pravidlá. Tieto sú ovplyvňované viacerými faktormi, napríklad náročnosťou študovaného vedného odboru, formy štúdia, vonkajšej a vnútornej motivácie k štúdiu, ale aj inými faktormi, ktoré si študenti „nesú“ od detstva – ako vyrastali, aký je ich vzťah ku krajine, v ktorej žijú, aký je ich vzťah k národným kultúrnym pamiatkam. Všetky tieto faktory sa podpisujú pod komplexné dozrievanie v osobnom a pracovnom živote a v nachádzaní zmyslu svojho povolania. Ako garantku magisterského stupňa programu ošetrovateľstvo ma zaujíma aj čosi viac nad horizontom rigidných pedagogických povinností. V rozhovore vám priblížim štyroch študentov magisterského stupňa odboru ošetrovateľstvo: Bc. Lenku Švončinárovú, Bc. Petra Valášeka, Bc. Simonu Vadíkovú, Bc. Alžbetu Šuríkovú a ich vzory či prvé skúsenosti z vykonávania profesie sestry.

Môj životný vzor z našej rodiny:

Lenka: Moja mama – mojím životným vzorom je určite moja mama. Od detstva som videla, že to nemala jednoduché – po odchode otca zostala na všetko sama, no nikdy sa nevzdala. Vždy si dokázala poradiť a posta-

rať sa o mňa tak, aby som mala pocit bezpečia. Najviac na nej obdivujem jej silu a to, že aj v ťažkých chvíľach zostala láskavá a zodpovedná. Naučila ma nevzdávať sa a ísť ďalej, aj keď je to ťažké. Pre mňa je hrdinkou práve preto, že zvládla veci, ktoré často nikto nevidí. Aj vďaka nej som dnes taká, aká som.

Peter: Z mojej rodiny by som si ako vzor vybral moju maminu, pracuje ako zdravotná sestra (pozn. v našej platnej legislatíve od roku 2004 je platný pojem sestra bez prívlastku zdravotná) a aj popri všetkej práci sa vždy stihala postarať o celú rodinu aj keď bol ocino v práci.

Simona: Mojím životným vzorom z našej rodiny je moja babička. Je to žena, ktorá si všetko vybudovala vlastnými silami a svojou pracovitosťou a odhodlaním dosiahla až kapitánsku hodnosť v polícii. Napriek

Simona s babičkou

tomu nikdy nezabudla na to najdôležitejšie – vždy bola milujúcou matkou a babkou, ktorá stála pri svojej rodine.

Alžbeta: Môj životný vzor pre mňa je jednoznačne môj otec. Má neskutočne zlaté srdce. Vždy sa mi na ňom páčilo, že medzi ľuďmi nerobí rozdiely. Tak ako je úžasný človek, je aj úžasný otec! Vždy ma podporoval v mojich

Lenka s mamou na promóciách

Alžbeta s otcom

rozhodnutiach a bol mi, a aj stále je, veľkou oporou. Veď len vďaka nemu som sa stala tým, kým som, a chcem, aby bol na mňa hrdý.

Z môjho detstva si ako veľmi pozitívny faktor pre môj ďalší život odnášam...

Lenka: Z môjho detstva si ako veľmi pozitívny faktor odnášam to, že som sa naučila byť samostatná. V mnohých veciach som sa musela spoľahnúť sama na seba, čo ma zocelilo a pripravilo na rôzne životné situácie. Neznamená to však, že som nemala podporu rodiny – práve naopak, mala som ju. Popri tom som sa však naučila postaviť sa veciam čelom a zvládať ich vlastnými silami, čo dnes vnímam ako veľkú výhodu.

Lenka s kocúrikom Murkom

Peter: ... pohľad na rodinu ako taký, v dnešnej uponáhľanej dobe je už priam netradičná klasická rodina, a to si odnášam z detstva. Rád by som to dožičil aj mojim deťom a manželke.

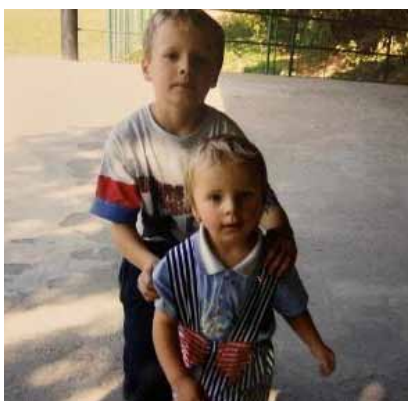
Peter s otcom a sestrou

Simona: Z môjho detstva si ako veľmi pozitívny faktor pre môj ďalší život odnášam to, že mi rodičia dali a odovzdali všetko, čo mohli. Dali mi dobré základy do života.

Simona s mamou v zoologickej záhrade Bojnice

Alžbeta: Keď si spomeniem na detstvo, vždy mi to navodí príjemný pocit. Mám veľmi veľa radostných spomienok, ale také najcennejšie sú pre mňa práve tie, keď som prišla zo školy, hodila tašku do kúta a utekala som s kamošmi von. Cez leto sme sa naháňali po lúkach, v lese sme liezli po stromoch a cez zimu sme sa celé dni sánkovali, guľovali a stavali bunkre. Niektorí ostali pri mne doteraz a môžem si dovoliť tvrdiť, že za tie roky sme si vybudovali pravé priateľstvá, ktorých väzby sa len tak nezničia.

Alžbeta so starším bratom

Z môjho detstva si ako veľmi negatívny faktor pre môj ďalší život odnášam...

Lenka: Z môjho detstva si ako negatívny faktor odnášam to, že som nemala možnosť vyrastať a zdieľať svoje úspechy s oboma rodičmi, ale len s mamou. Aj keď sa snažila zo všetkých síl, občas mi chýbal pohľad a podpora aj z druhej strany. Zároveň si však uvedomujem, že niektoré situácie v živote nevieme ovplyvniť, aj keby sme chceli. Prijala som to a snažím sa z toho poučiť a ísť ďalej.

Peter: Nemám pocit, že by som si z detstva niesol nejaký negatívny faktor. Mal som skôr stabilné prostredie a dobré zázemie.

Simona: Z môjho detstva si ako negatívny faktor pre môj ďalší život odnášam aj určité vzorce, ktoré si nesie každá generácia. Ako tretia povojnová generácia si v sebe nesieme skúsenosti a nastavenia, ktoré ovplyvňujú naše vnímanie aj správanie. Vnímam to však ako prirodzenú súčasť života, na ktorej môže človek pracovať a posúvať sa ďalej.

Alžbeta: Deti si neuvedomujú silu slova. A tak to bolo aj v mojom prípade, keď mi boli povedané slová, ktoré mi ublížili a kvôli ktorým som sa cítila menejcenne, ponížene a smutne.

Ktorý kraj (oblasť) na Slovensku mám najradšej, považujem za najkrajší? A prečo?

Lenka: Najradšej mám určite Trnavský kraj. Vyrastala som tu a mám tu svoje zázemie – rodinné, pracovné aj akademické. Je tu pre mňa všetko, čo potrebujem, a zároveň aj krásna príroda, ku ktorej mám vzťah. Práve preto ho považujem za najkrajší – nielen

Lenka v lese

kvôli tomu, ako vyzerá, ale najmä kvôli tomu, čo pre mňa znamená.

Peter: Jednoznačne stredné Slovensko. Pochádzam zo Žilinského kraja, ktorý je plný hôr, lesov a má mnoho veľmi pekných oblastí.

Peter v prírode

Simona: Za najkrajší kraj na Slovensku považujem Liptov. Má pre mňa výnimočné čaro – krásnu prírodu, zeleň a typickú atmosféru, ktorú si spájam so syrmí, ovečkami a ľubozvučným nárečím. Je to miesto, ktoré mám úzko spojené s detstvom.

Simona v lese

Alžbeta: Najviac sa mi páči Košický kraj, a to konkrétne mesto Košice, ktoré som párkrát navštívila a cítila som sa tam naozaj dobre. Taktiež je to mesto, ktoré dýcha históriou a vďaka tomu má niečo do seba. Aj keď moje rodné Kysuce budú mať v mojom srdci navždy špeciálne miesto.

Ktorý kraj (oblasť) na Slovensku považujem za najmenej zaujímavý, atraktívny? A prečo?

Lenka: Nemám vyslovene neoblíbený kraj, myslím si, že celé Slovensko je krásne a každý región má svoje čaro. Ak by som si mala vybrať, možno ma najmenej priťahuje východ Slovenska, skôr kvôli tomu, že to mám ďalej a nemám tam také väzby. Neznamená to však, že by nebol zaujímavý – práve naopak, len som ho zatiaľ nemala možnosť tak spoznať.

Peter: Myslím, že Slovensko je v celistvosti nádherná krajina, avšak určite sa nájdú menej atraktívne oblasti, zatiaľ som však v takých častiach nebol.

Simona: Ako najmenej zaujímavú oblasť vnímam skôr južné časti Slovenska. Osobne ma viac priťahujú oblasti s horami a výraznejšou prírodou, preto mi juh príde menej atraktívny. Je to však len môj osobný pohľad, keďže každý región má svoje čaro.

Alžbeta: Najmenej zaujímavý je pre mňa asi Nitriansky kraj, pretože ma na ňom nič nezaujalo.

Ktoré kultúrne pamiatky na Slovensku považujem za najvýznamnejšie (ktoré najviac a v najlepšom obraze) reprezentujú našu krajinu?

Lenka: Za najvýznamnejšie kultúrne pamiatky na Slovensku považujem najmä naše hrady a zámky, ktoré podľa mňa veľmi dobre reprezentujú našu históriu a krajinu. Osobne sa mi najviac páči Bojnický zámok, ktorý je jedným z najkrajších. Zároveň by som spomenula aj Vysoké Tatry ako prírodnú pamiatku, ktorá má obrovský význam a reprezentuje Slovensko aj v zahraničí.

Peter: Máme tu mnoho krás, ako najhlavnejšiu a najkrajšiu kultúrnu pamiatku považujem Spišský hrad alebo Bojnický zámok či Vysoké Tatry.

Simona: Za najvýznamnejšie kultúrne pamiatky na Slovensku považujem hrad Devín a Banskú Štiavnicu. Devín pre mňa predstavuje silný symbol našich dejín a národného uvedomenia, ktorý mám spojený s dôležitými historickými udalosťami. Banská Štiavnica ma oslovuje svojou jedinečnou atmosférou a históriou.

Alžbeta: Za mňa je to určite Bojnický zámok. Nielen, že navonok vyzerá krásne, ale taktiež má aj bohatú históriu.

Najväčšie problémy, ktoré som mala/mal v adaptačnom procese na pracovisku, kde pôsobím...

Lenka: Najväčším problémom pre mňa bolo začlenenie sa do kolektívu. Ako nový absolvent som si musela postupne nájsť svoje miesto, vybudovať vzťahy a získať dôveru kolegov. Zo začiatku to nebolo jednoduché, ale časom som si zvykla, lepšie spoznala tím a dnes sa už cítim ako jeho plnohodnotná súčasť.

Lenka v práci na klinike úrazovej chirurgie

Peter: Výrazný problém so začlenením som nemal, vzhľadom na to, že sa viem veľmi prispôbiť, určite som však pri nástupe pociťoval strach a trému z prijatia či vedomostí, ktoré som v tej dobe ešte nemal.

Simona: Začlenenie do kolektívu pre mňa nepredstavovalo zásadnú pre-

Simona v práci na urologickej klinike

kážku, keďže sa dokážem flexibilne prispôbiť novému prostrediu. Na začiatku som však pociťovala určitú neistotu a napätie, najmä v súvislosti s prijatím medzi ostatnými a s tým, že som ešte nemala dostatok skúseností a vedomostí.

Alžbeta: Som človek, ktorému nejaký čas trvá, kým sa začlením do kolektívu. Preto som zo začiatku bola tichá a nemala som nejaký záujem sa prejavovať. Tým pádom som väčšinu času len počúvala. Až keď som viac spoznala kolegyne/ov, som postupne začala prejavovať svoju osobnosť.

Alžbeta v práci v urologickej ambulancii

V čom sa stretávajú moje predstavy vo vzťahu k môjmu povolaniu sestry?

Lenka: Moje predstavy o povolani sestry sa stretávajú najmä v tom, že ide o prácu s ľuďmi, kde je dôležitá empatia, zodpovednosť a ochota pomáhať. Už od začiatku som to vnímala ako náročné, ale zároveň veľmi zmysluplné povolanie. Sestra pre mňa znamená spojenie múdrosti, lásky a vedomostí – ruky, ktoré pomáhajú, srdce, ktoré cíti, a myseľ, ktorá vie, čo robiť. V realite som si potvrdila, že je to práca, ktorá vyžaduje nielen odborné vedomosti, ale aj psychickú odolnosť a ľudský prístup. Aj napriek náročnosti ma na-

Lenka pri preberaní ocenenia Florence

Peter na konferencii v Prahe

Simona s bakalárskym diplomom

plňa a dáva mi pocit, že robím niečo dôležité.

Peter: Predstavy pri nástupe boli všelijaké, ale usvedčil som sa v tom, že pri tomto povolaní potrebuje človek empatiu, láskavosť a každý pacient individuálny prístup.

Simona: Moje predstavy o povolani sestry sa stretávajú najmä v pomoci ľuďom, empatii a zodpovednosti. Vnímam toto povolanie ako prácu, ktorá má obrovský zmysel.

Alžbeta: Určite je to pomoc druhým, empatia, dobrosrdečnosť a neustále sa zdokonaľovanie v praxi.

V čom sa rozchádzajú moje predstavy vo vzťahu k môjmu povolaniu sestry?

Lenka: Moje predstavy sa rozchádzajú najmä v tom, aká náročná je táto práca v realite. Predstavovala som si ju viac ideálne, najmä v zmysle času na pacienta a priestoru pre individuálny prístup. V praxi je to však často rýchle tempo, veľa dokumentácie, veľká zodpovednosť a aj psychická či fyzická záťaž. Nie vždy je to len o pomoci a empatii, ale aj o zvládaní stresu a náročných situáciách. Napriek tomu si myslím, že práve tieto skúsenosti ma posúvajú ďalej a robia zo mňa lepšiu sestru.

Peter: Predstavoval som si, že budem mať viac času na každého pacienta. V realite je však práca často veľmi rýchla a časovo náročná, takže ako sestra musím robiť veľa vecí naraz a nie je vždy toľko času na rozhovor s pacientom, ako by som si predstavoval.

Simona: Moje predstavy o povolani sestry sa rozchádzajú najmä v tom, že realita je oveľa náročnejšia, než som si pôvodne predstavovala.

Alžbeta: Veľakrát ma zamrzí, akí veddia byť pacienti nepríjemní a zlí. Pracujem na ambulancii a na dennom poriadku sa nájde pacient, ktorý sa sťažuje, že dlho čaká. Ja ako sestra som konfrontovaná sťažnosťami, občas aj vulgárneho typu, ale len čo príde pacient do ambulancie, na doktora sa usmeje a tichučko si sadne na stoličku.

Rozhovor pripravila

Ivica Gulášová

Foto: archív L. Š., P. V., S. V., A. Š.

Redakcia časopisu UNIVERSITAS TYRNAVENSIS
vyhlasuje 13. ročník **fotografickej súťaže**
pre denných študentov Trnavskej univerzity

LET(O)_2026

Svoje letné pohľady (maximálne 3 fotografie)
posielajte prostredníctvom svojich e-mailov Outlook
na adresu sutaz@truni.sk do konca augusta.

truni.sk